

PORADNIK GOSPODARSKI

UKAZUJE SIĘ OD 1889 ROKU

MAJ 2025

PL ISSN 0137-6780 INDEX 369608
B E Z P Ł A T N Y

Ekoschematy
obszarowe
– zmiany
w 2025 roku

Rolnictwo precyzyjne
formą oszczędności
w gospodarstwie
rolnym

**Wielkopolskie
Targi Rolnicze
Sielinko 2025**

**Wielkopolski Ośrodek
Doradztwa Rolniczego
w Poznaniu**

XXXI WIELKOPOLSKIE TARGI ROLNICZE

DNI POLA 2025

XXX REGIONALNA WYSTAWA ZWIERZĄT HODOWLANÝCH

Sielinko, 7-8 czerwca 2025 r.

Wydarzenie zostało objęte patronatem Ministra
do spraw Unii Europejskiej podczas prezydencji
Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku

Drodzy Czytelnicy,
maj to kolejny intensywny czas dla rolników. Na polach trwają jeszcze prace siewne, a także zabiegi związane z nawożeniem i pielęgnacją już wschodzących upraw. W połowie miesiąca – 15 maja – przypada Święto Rolników. W ten sposób, także w naszym kraju obchodzi się kolejną rocznicę śmierci św. Izzydora Oracza, który żył na przełomie XI i XII wieku i zmarł 15 maja 1130 roku w Madrycie. Został wybrany patronem rolnictwa i wszystkich osób pracujących na roli. Już dziś z okazji tego święta składam Państwu najlepsze życzenia: przede wszystkim obfitych plonów oraz największej powodów do satysfakcji z tej wymagającej i trudnej pracy.

Wiosna to także okres w roku, gdy odbywają się liczne wystawy, targi i inne branżowe wydarzenia. W tym wydaniu „Poradnika Gospodarskiego” spoglądamy nieco za siebie i relacjonujemy wydarzenia organizowane i współorganizowane przez Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. To przede wszystkim cieszące się ogromną popularnością targi AGROMARSZ w Marszewie, Forum Pszczelarskie w Sielinku, a także cykl inspirujących spotkań pn. „Koła Gospodyń Wiejskich – lider swojej społeczności”.

Wybiegając nieco w przyszłość, zachęcam do zapisania sobie w planach na weekend 7-8 czerwca wizyty w Sielinku. Odbędą się tam targi rolnicze, dni pola i wystawa zwierząt hodowlanych. Tym razem z dużą liczbą atrakcji i imprez towarzyszących. Niewielka zmiana formuły wystawy zwierząt hodowlanych ma oczywiście związek z pryszczycą. Wszystko, co warto wiedzieć o tej groźnej chorobie i jak się przed nią chronić – znajdzie Państwo w artykule na stronie 18.

Zachęcam też do lektury kompleksowego tekstu poświęconego zmianom, które zostały wprowadzone w tym roku w zakresie ekoschematów obszarowych. To solidna porcja wiedzy na temat praktyk korzystnych dla środowiska, zdrowia gleby i klimatu. Zapraszam do lektury.

dr inż. Justyna Winiarska
Dyrektor Wielkopolskiego Ośrodka
Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

W numerze

- 4 Ekoschematy obszarowe. Zmiany w 2025 roku
- 10 Rolnictwo precyzyjne formą oszczędności w gospodarstwie rolnym
- 13 Kalendarz wydarzeń 2025
- 14 Nowoczesne strategie w hodowli bydła mlecznego. jak zwiększyć efektywność produkcji z PFHBiPM?
- 16 Hodowla owiec w Polsce
- 18 Pryszczycza. zagrożenie spędzające sen z powiek hodowcom bydła z Węgier i Słowacji
- 19 Pryszczycza (FMD)
- 20 Dobrostan zwierząt w 2025 roku. Zmiany
- 22 Wypalanie traw jest szkodliwe i niebezpieczne
- 26 Interwencja „Rolnictwo ekologiczne” w 2025 roku
- 28 Stosowanie dobrych praktyk rolniczych. aktualizacja programu azotanowego oraz ustawa Prawo Wodne
- 30 Notowania cen
- 34 Sielinko należało do pszczelarzy
- 36 Tłumy ludzi na targach AGROMARSZ w Marszewie
- 39 Warto zakładać koła gospodyń wiejskich
- 42 Kącik rozrywki
- 43 Pasztet z dzika z jajkiem

Wydawca

Dane kontaktowe
ul. Sieradzka 29, 60-163 Poznań
tel. 618 630 413,
email: gospodarski@wodr.poznan.pl
www.wodr.poznan.pl

Redakcja
Redaktor naczelny Jacek Strykowski
Korekta Edyta Browarska
Skład i łamanie Arek Borowczyk
Zdjęcie na okładce Adobe Stock
Podpisano do druku dnia 24.04.2025 r.

Druk Drukarnia Kolumb
Nakład 1500 egz.

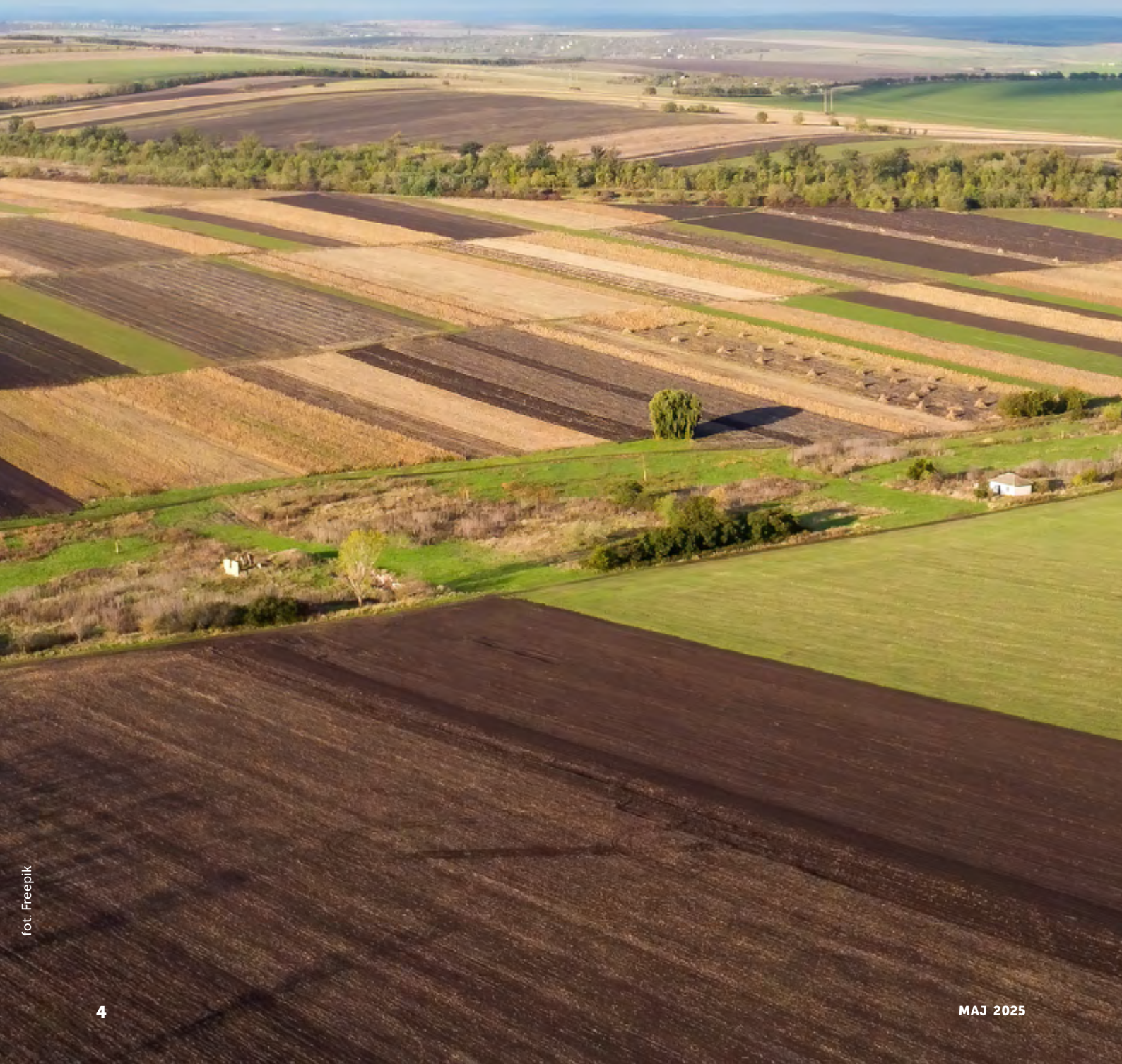
wodr.poznan.pl

WODRwPoznaniu
@wodr-poznan
wodr_poznan

EKOSCHEMATY OBSZAROWE. ZMIANY W 2025 ROKU

14 marca 2025 roku ukazało się Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłat płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach PS dla WPR na lata 2023-2027. Rozporządzenie to wnosi kilka istotnych zmian w zakresie ekoschematów.

MAGDALENA STACHOWIAK | DZIAŁ ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA

ZMIANY W EKOSCHEMATACH OBSZAROWYCH OD 2025 ROKU:

- utworzenie nowego ekoschematu – „Stosowanie materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany”;
- zmiana nazwy ekoschematu „Biologiczna ochrona upraw” na „Biologiczna uprawa” oraz wyłonienie w ramach tego ekoschematu dwóch wariantów: „Nawozowe produkty mikrobiologiczne” oraz „Biologiczna ochrona upraw”;
- w ramach ekoschematu „Grunty wyłączone z produkcji” rozszerzenie zakresu wsparcia o nowo utworzone elementy krajobrazu;
- ustanowienie odrębnych stawek płatności dla grup upraw w ramach ekoschematu „Integrowana Produkcja Roślin”;
- rozszerzenie obszaru wdrażania w ekoschemacie „Retencjonowanie wody” o możliwość uzyskiwania wsparcia dla gruntów znajdujących się na obszarze objętym normą GAEC 2 (Ochrona torfowisk i obszarów podmokłych);
- zmiana liczby punktów w ekoschemacie „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi” w ramach praktyk: Uproszczone systemy uprawy (z 4 pkt. na 3 pkt.) oraz Wymieszanie słomy z glebą (1 pkt. zamiast 2 pkt);
- wprowadzenie limitu powierzchni (300 ha) dla ekoschematów obszarowych. Limit nie dotyczy ekoschematu „Retencjonowanie wody”, „Biologiczna uprawa” oraz „Materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany”.

W przypadku „Rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi” jako warunku ubiegania się o ekoschemat „Materiał siewny kategorii elitarny lub kwalifikowany” powierzchnia liczona jest tylko za ten dodatkowy ekoschemat.

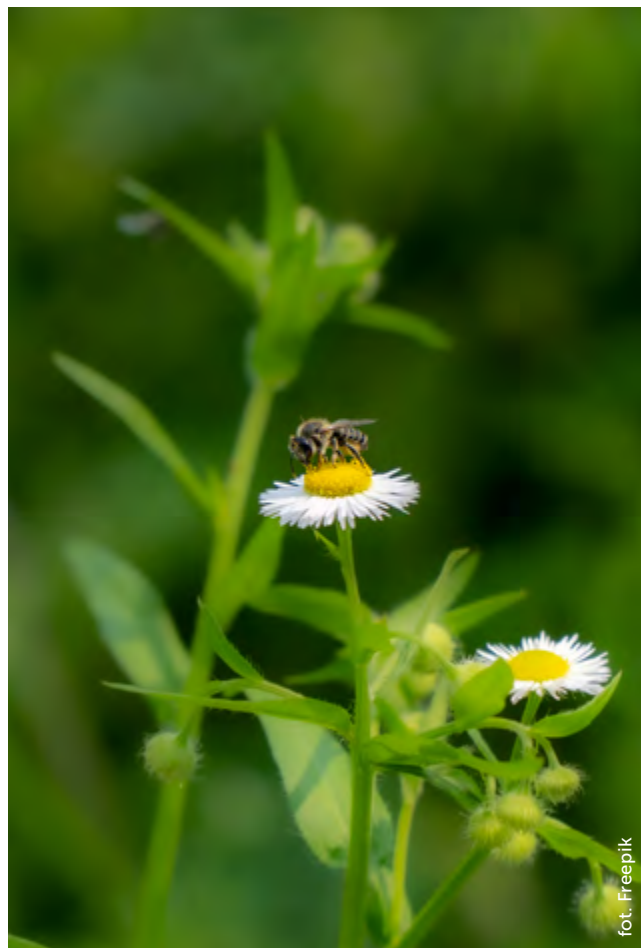
- wprowadzenie limitu ilościowego w realizacji ekoschematów – do tej samej powierzchni, w tym samym roku, mogą być przyznane płatności w ramach nie więcej niż dwóch ekoschematów lub praktyk lub wariantów.

W związku z tym zmianami w 2025 roku mamy do dyspozycji następujące ekoschematy:

1. Obszary w roślinami miododajnymi;
2. Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi:
 - Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt;
 - Międzyplony ozime lub wsiewki śródplonowe;
 - Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:
 - w wariantcie podstawowym
 - w wariantcie z wapnowaniem;
 - Zróżnicowana struktura upraw;
 - Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji;
 - Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo;
 - Uproszczone systemy uprawy.
 - Wymieszanie słomy z glebą.
3. Integrowana Produkcja Roślin;
4. Biologiczna uprawa:
 - Mikrobiologiczne środki ochrony roślin;
 - Nawozowe produkty mikrobiologiczne;
5. Retencjonowanie wody na trwałych użytkach zielonych;
6. Grunty wyłączone z produkcji;
7. Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany.

OBSZARY W ROŚLINAMI MIODODAJNYMI

Ekoschemat polega na utworzeniu obszaru z roślinami miododajnymi przez wysiew mieszanki składającej się z co najmniej dwóch gatunków roślin miododajnych (wskazanych w rozporządzeniu), z tym że mieszanka ta musi obejmować co

najmniej jeden gatunek roślin „nieprodukcyjnych”, a gatunki „produkcyjne” nie mogą dominować w mieszance.

Rośliny nieprodukcyjne to np.: czarnuszka, chaber, bodziszek.

Rośliny produkcyjne to np.: lucerna, nostryk biały, wyka kosmata.

Na założonym obszarze jest zakaz:

- prowadzenia produkcji rolnej (w tym zakaz wypasu i koszenia) – nie dotyczy prowadzenia pasiek;
- stosowania nawozów i środków ochrony roślin – w terminie do dnia 31 sierpnia.

Szacowana stawka: ok. 269,21 EUR/ha*.

INTEGROWANA PRODUKCJA ROŚLIN

Płatność przyznawana jest do powierzchni upraw, z których pochodzą produkty roślinne uprawiane zgodnie z metodami integrowanej produkcji roślin i potwierdzone jest to stosownym certyfikatem.

Od 2025 r. wysokość płatności będzie różna dla różnych grup upraw. Szacowana stawka płatności wynosi*:

- uprawy sadownicze (brzoskwinia, morela, czereśnia, jabłko, gruszka, śliwka, wiśnia) – 342,70 EUR/ha,
- uprawy jagodowe (agrest, borówka wysoka, jeżyna bezkolcowa, malina, porzeczka czarna, porzeczka czerwona, truskawka, winogrono w uprawie polowej, aronia) – 309,21 EUR/ha,
- uprawy rolnicze (burak cukrowy, chmiel, gryka, jęczmień, jęczmień browarny, kukurydza, proso, pszenica, rzepak, słonecznik, soja, żyto) – 146,07 EUR/ha;
- uprawy warzywne (brokuł, burak ćwikłowy, cebula, cukinia, kabaczek, patison, czosnek, dynia olbrzymia, piżmowa i oleista, fasola szparagowa i na suche nasiona, kalafior, kapusta głowiasta i pekińska,

marchew, ogórek gruntowy i pod osłonami, papryka, pomidor gruntowy i pod osłonami, sałata polowa i pod osłonami, seler korzeniowy, szparagi, szpinak, ziemniaki) – 309,21 EUR/ha.

Biologiczna uprawa

- Mikrobiologiczne środki ochrony roślin
- Nawozowe produkty mikrobiologiczne

Wariant: Mikrobiologiczne środki ochrony roślin:

- Polega na zastosowaniu zabiegu ochrony roślin z wykorzystaniem zarejestrowanych preparatów mikrobiologicznych, zgodnie z etykietą danego środka i przekazanie do ARiMR do 15 września imiennego dowodu zakupu oraz rejestru zabiegów agrotechnicznych lub dokumentu potwierdzającego realizację ekoschematu;
- Zabieg chemicznym środkiem ochrony będzie dopuszczony tylko w ostateczności, gdy nie będzie możliwa eliminacja patogenów poprzez preparaty mikrobiologiczne. Płatność przyznawana jest do powierzchni użytków trwałych, gruntów ornych i drzew owocowych w systemie rolno-leśnym na TUZ.

Szacowana stawka: 89,89 EUR/ha*.

Wariant: Stosowanie nawozowych produktów mikrobiologicznych – nowość od 2025 roku

- Wsparcie do stosowania nawozowych produktów mikrobiologicznych, które znajdują się na liście prowadzonej przez IUNG-PIB, zgodnie z instrukcją stosowania danego produktu;
- Przekazanie do ARiMR imiennego dowodu zakupu oraz rejestru zabiegów agrotechnicznych w terminie do 15 września;
- Dokonanie zakupu środka nie wcześniej niż 15 lipca roku poprzedzającego rok złożenia wniosku (umożliwienie wsparcia w przypadku upraw ozimych wysianych w roku poprzedzającym rok złożenia wniosku);
- Płatność przyznawana będzie do powierzchni gruntów ornych, sadów oraz TUZ, na których są uprawiane drzewa owocowe w systemach rolno-leśnych.

Szacowana stawka: 22,47 EUR/ha*.

Oba warianty ekoschematu można łączyć na jednej powierzchni. Oprócz nowego wariantu warto zwrócić uwagę na termin przekazania dowodów zakupu i rejestrów do ARiMR. Termin ten został zmieniony z 31 września na 15 września!

RETENCJONOWANIE WODY NA TRWAŁYCH UŻYTKACH ZIELONYCH

Warunkiem uzyskania płatności w ramach tego ekoschematu w danym roku jest wystąpienie na TUZ zalania lub podtopienia. Za grunt zalany lub podtopiony uznaje się gdy stan wysycenia profilu glebowego wodą jest na poziomie przynajmniej 80%, w okresie między 1 maja a 30 września, przez okres co najmniej 12 następujących po sobie dni.

Rolnik we wniosku nie wskazuje konkretnych działek, ponieważ nie wie, na których wystąpi zalanie lub podtopienie. Zaznacza jedynie odpowiedni chexbox. Informacje o wystąpieniu zalania lub podtopienia na określonych powierzchniach TUZ przekazywane są przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa do ARiMR do dnia 2 października, na podstawie danych satelitarnych. Na tej podstawie ARiMR uzna lub nie dany TUZ do tej płatności.

Z tego ekoschematu mogą skorzystać beneficjenci Ekoschematu Rolnictwo węglowe – praktyka Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt, Rolnictwo Ekologiczne, wybrane warianty Płatności rolno-środowiskowo-klimatycznymi*, a od 2025 r. również TUZ na obszarach objętych normą GAEC 2.

Szacowana stawka: 63,15 EUR/ha*.

GRUNTY WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI

Płatność przyznawana jest za wyłączenie gruntów ornych z produkcji. Płatność przyznawana jest do powierzchni nie większej niż 4% powierzchni GO w gospodarstwie.

Na gruntach wyłączonych z produkcji obowiązuje:

- zakaz prowadzenia produkcji rolnej (w tym zakaz wypasu i koszenia) w terminie od dnia 1 stycznia do dnia 31 lipca oraz
- zakaz stosowania środków ochrony roślin i nawozów.

Od 2025 r. oprócz płatności do gruntów ugorowanych przysługuje również płatność do gruntów wyłączonych, na których znajdują się nowo utworzone elementy krajobrazu.

Do nowo utworzonych elementów krajobrazu można zaliczyć:

- żywopłoty lub pasy gruntów zadrzewionych, które nie stanowią części lasu, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 10 m szerokości danego żywopłotu lub danego pasa,
- pojedyncze drzewa – nie więcej niż 150 szt./ha;
- zadrzewienia liniowe, które nie stanowią części lasu;
- rowy, w tym otwarte cieki wodne służące do nawadniania lub odwadniania, z wyłączeniem rowów wykonanych z betonu, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 10 m szerokości danego rowu;
- zagajniki śródpolne, które nie stanowią części lasu, obejmujące drzewa lub krzewy, o powierzchni nie większej niż 0,5 ha;
- oczka wodne inne niż zbiorniki z betonu lub tworzywa sztucznego, o maksymalnej powierzchni wynoszącej 1 ha, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 0,5 ha danego oczka; w przypadku, gdy oczko wodne jest otoczone roślinnością nadbrzeżną, do powierzchni oczka wodnego wlicza się obszar z tą roślinnością lub
- miedze śródpolne lub strefy buforowe o szerokości nie mniejszej niż 1 m, przy czym do płatności kwalifikuje się nie więcej niż 20 m szerokości danej miedzy lub danej strefy.

Szacowana stawka: ok. 126,52 EUR/ha*.

MATERIAŁ SIEWNY KATEGORII ELITARNY LUB MATERIAŁ SIEWNY KATEGORII KWALIFIKOWANY NOWY EKOSCHEMAT!

Ekoschemat dotyczący materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany zakłada wspieranie rolników w wykorzystywaniu do siewu lub sadzenia materiału o tych kategoriach.

Warunkiem ubiegania się o płatność będzie zastosowanie na co najmniej 25%* powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany: zbóż, roślin strączkowych, ziemniaków lub kukurydzy, rzepaku, buraków cukrowych i buraków pastewnych.

Płatność jednak będzie przyznawana do powierzchni obsianej materiałem siewnym kategorii elitarny lub kwalifikowany w przypadku: zbóż, roślin strączkowych, ziemniaków.

Podstawą do uzyskania wsparcia będą dokumenty potwierdzające użycie materiału siewnego. Może to być faktura zakupu lub dokument wydania z magazynu materiału siewnego. Co ważne zakup lub wydanie materiału siewnego z magazynu powinny być dokonane nie wcześniej niż w dniu 15 lipca roku poprzedzającego rok, w którym został złożony wniosek o przyznanie płatności.

Dokumenty rolnik powinien dostarczyć do ARiMR w terminie 25 dni od dnia, w którym upływa termin składania wniosków o przyznanie płatności.

Uwaga! Dopłata do materiału siewnego może być przyznana pod warunkiem realizacji na tej działce dodatkowo jednego wariantu ekoschematu „Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi” lub „Biologiczna uprawa” lub wysiewu międzyplonu ozimego lub ścierniskowego.

Wsparciem mogą zostać objęci rolnicy, którzy w danym roku nie wystąpili o przyznanie pomocy de minimis z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany, lub ekologicznego materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany.

W przypadku realizacji ekoschematu „Rolnictwa węglowego...” lub „Biologicznej uprawy” na tej samej powierzchni co ekoschemat „Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany” nie wlicza się ich podwójnie do limitu powierzchni 300 ha. Wlicza się natomiast do limitu łączenia nie więcej niż 2 płatności na jednej powierzchni. Przykład 1: Rolnik na działce A o powierzchni 10 ha realizuje Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany oraz „Międzyplon ozime lub wsiewki poplonowe” to wykorzystał limit 2 ekoschematów, natomiast do limitu 300 ha liczy się tylko 10 ha.

Przykład 2: Przykład 1: Rolnik na działce A o powierzchni 200 ha realizuje Materiał siewny kategorii elitarny lub materiał siewny kategorii kwalifikowany oraz „Uproszczone systemy upraw” to wykorzystał limit 2 ekoschematów, natomiast do limitu 300 ha liczy się tylko 200 ha.

Szacowane stawki płatności *:

- zboża i ich mieszanki – 26,74 EUR/ha;
- rośliny strączkowe – 43,37 EUR/ha;
- ziemniaki – 112,13 EUR/ha.

Podane wyżej stawki płatności są wartościami szacunkowymi. Zgodnie z Planem Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (PS WPR) rzeczywista wysokość stawek za 2025 r. będzie znana na początku października 2025 r. – po przekazaniu przez ARiMR zweryfikowanych danych oraz ogłoszeniu przez Europejski Bank Centralny kursu wymiany do przeliczania kwot płatności za 2025 r.

Rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi

- Ekstensywne użytkowanie trwałych użytków zielonych z obsadą zwierząt;
- Międzyplon ozime lub wsiewki śródplonowe;
- Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia:
 - w wariantie podstawowym;
 - w wariantie z wapnowaniem;
- Zróżnicowana struktura upraw;
- Wymieszanie obornika na gruntach ornych w terminie 12 godzin od jego aplikacji;
- Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo;
- Uproszczone systemy uprawy;
- Wymieszanie słomy z glebą.

W tym ekoschemacie nadal obowiązuje system punktowy, który liczymy wg wzoru:

Powierzchnia użytków rolnych x 1,25 = MINIMALNA LICZBA PUNKTÓW

Aby móc realizować praktyki w tym ekoschemacie trzeba uzbierać minimum punktów. Przykład: Gospodarstwo 15 ha. Liczymy 15 ha x 1,25 = 18,75 pkt. Musimy zatem wybrać takie praktyki lub taką ich ilość, aby osiągnąć minimum punktowe. W tym przypadku taką liczbę da np. Wymieszanie obornika na GO na 5 ha (5 ha x 2 pkt za praktykę = 10) i międzyplon ozimy na 2 ha (2 ha x 5 pkt. za praktykę = 10). Razem 20 punktów, a więc próg 18,75 został osiągnięty.

1. Ekstensywne użytkowanie TUZ z obsadą zwierząt - 5 pkt

Płatność tylko do trwałych użytków zielonych położonych poza obszarami Natura 2000.

Zasady realizacji:

- obsada zwierząt trawożernych wpisanych do bazy IRZ* w gospodarstwie wynosi w okresie wegetacyjnym roślin (1.04 - 30.09) co najmniej 0,3 DJP/ha TUZ i maksymalnie 2 DJP/ha TUZ;
- zakaz zaorywania TUZ w okresie realizacji ekoschematu;
- *w przypadku zwierząt z gatunków: daniel oraz jeleni szlachetny, które nie zostały zgłoszone do komputerowej bazy danych IRZ, informacje o ich posiadaniu rolnik przekazuje w oświadczeniu składanym do kierownika biura powiatowego ARiMR.

2. Międzyplony ozime lub Wsiewki śródplonowe - 5 pkt

Zasady realizacji:

- utrzymywanie roślin w postaci:
 - wsiewek, roślin bobowatych drobnonasiennych lub mieszanek z udziałem roślin bobowatych drobnonasiennych w uprawę główną i utrzymanie ich co najmniej do wysiewu kolejnej uprawy w plonie głównym lub przez co najmniej 8 tygodni od dnia zbioru uprawy głównej w plonie głównym lub
 - dokonanie siewu międzyplonów ozimych w formie mieszanek utworzonych z co najmniej 2 gatunków roślin ozimych lub jarych w terminie od 1 lipca do 1 października i utrzymanych co najmniej do 15 lutego następnego roku. Dopuszcza się mulczowanie, jednak nie wcześniej niż po 15 listopada. W kolejnym roku międzyplony nie mogą stanowić uprawy głównej.
- zakaz stosowania środków ochrony roślin

3. Opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia - na wszystkich GO i TUZ w gospodarstwie:

- wariant podstawowy (bez wapnowania) - 1 pkt
Opracowanie i przestrzeganie planu nawozowego do powierzchni GO i TUZ w gospodarstwie, opartego na bilansie N oraz chemicznej analizie gleby, określającego dawki składników pokarmowych (N, P, K i Mg oraz potrzeby wapnowania), lub
- wariant rozszerzony o wapnowanie - 3 pkt
Wariant podstawowy rozszerzony o zastosowanie wapnowania. Wsparcie w zakresie wapnowania do poszczególnych działek rolnych przysługuje nie częściej niż raz na 4 lata do gruntów o pH ≤ 5,5.

4. Wymieszanie obornika na GO w terminie 12 godzin od jego aplikacji - 2 pkt

Celem praktyki jest ograniczenie emisji amoniaku do atmosfery. Poświadczeniem realizacji tej praktyki jest zdjęcie geotagowane lub elektroniczne oświadczenie złożone za pomocą aplikacji eWniosekPlus.

5. Stosowanie nawozów naturalnych płynnych innymi metodami niż rozbryzgowo na GO i TUZ - 3 pkt

Celem jest ograniczenie emisji amoniaku i podtlenku azotu do atmosfery. Poświadczeniem realizacji tej praktyki jest zdjęcie geotagowane lub elektroniczne oświadczenie złożone za pomocą aplikacji eWniosekPlus.

6. Zróżnicowana struktura upraw - wszystkie GO w gospodarstwie - 3 pkt

Realizacja tej praktyki polega na uprawie co najmniej 3 różnych upraw na gruntach ornych w gospodarstwie, przy czym:

- udział uprawy głównej w strukturze zasiewów nie przekracza 65% i udział trzeciej lub w przypadku większej liczby upraw, łącznie trzeciej i kolejnych nie może być mniejszy niż 10%;
- co najmniej 20% stanowią: uprawy gatunków roślin mających pozytywny wpływ na bilans glebowej materii organicznej (m.in. bobowate);
- udział zbóż nie przekracza 65% oraz
- udział upraw mających ujemny wpływ na bilans materii organicznej (m.in.: okopowe) nie przekracza 30%.

Uwaga! Od 2024 r. w przypadku uprawy rzepaku, słomę po zbiorze plonu głównego rozdrabnia się i miesza z glebą lub przyoruje.

7. 7) Uproszczone systemy uprawy - od 2025 r. 3 pkt zamiast 4 pkt.

Praktyka polega na odstąpieniu od uprawy płużnej w zespole uprawek późniejszych i przedsięwziętych. W praktyce tej promuje się powierzchniowe spulchnienie oraz mieszanie gleby przy użyciu takich narzędzi jak: brony talerzowe, grabie, kultywatory ścierniskowe, spulchniacze oraz maszyny aktywne.

Warunkiem płatności w ramach tego ekoschematu jest po zbiorze uprawy głównej pozostawienie na polu całości resztek późniejszych w formie mulczu.

Praktyka nie obejmuje uprawy zerowej oraz gruntów z trawami.

8. Wymieszanie słomy z glebą - od 2025 r. 1 pkt zamiast 2 pkt.

Wsparcie w ramach praktyki przyznawane jest do powierzchni GO jeśli rolnik:

- rozdrobni i przyora lub wymiesza z glebą całą słomę po zbiorze plonu głównego z roślin zbożowych (w tym kukurydzy), zbóż rzekomych (gryka, szarłat i komosa), roślin oleistych, bobowatych, facelii i traw nasiennych.

W ramach „Rolnictwa węglowego i zarządzania składnikami odżywczymi” 1 pkt stanowi równowartość 22,47 EUR.

Należy pamiętać, że realizując ekoschematy obszarowe należy prowadzić odpowiedni rejestr zabiegów agrotechnicznych. ■

Źródła:

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności w ramach schematów na rzecz klimatu i środowiska w ramach PS dla WPR na lata 2023-2027 z późniejszymi zmianami.

Prezentacja szkoleniowa MRiRW Departamentu Płatności Bezpośrednich „Płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego oraz płatności obszarowe II filaru WPR-kampania 2025 r.”

SPRZEDAŻ MIODU Z PASIEKI W SIELINKU

38 zł/kg

W Wielkopolskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego nie tylko wspieramy rolników i pomagamy im rozwijać ich gospodarstwa. Sami też doskonalimy się i realizujemy swoje pasje. W ośrodku w Sielinku k. Opalenicy mamy pasiekę, a w niej ponad 80 pni pszczelich. To tam powstaje miód, który możesz kupić. Jest w 100% naturalny i pyszny, a do tego ma dobroczynny wpływ na organizm człowieka.

Biuro Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego nr 2 w Sielinku
ul. Parkowa 2, 64-330 Opalenica
od poniedziałku do piątku w godzinach 8⁰⁰-15⁰⁰,
a także w oddziałach terenowych

ZAMÓWIENIA
61 44 73 654
lub
519 623 365

ROLNICTWO PRECYZYJNE FORMĄ OSZCZĘDNOŚCI W GOSPODARSTWIE ROLNYM

Rolnictwo precyzyjne to nowoczesna forma zarządzania gospodarstwem rolnym, która wykorzystuje zaawansowane technologie do optymalizacji procesów produkcyjnych. Celem rolnictwa precyzyjnego jest zwiększenie wydajności, obniżenie kosztów oraz minimalizacja negatywnego wpływu na środowisko, dzięki bardziej precyzyjnemu zarządzaniu zasobami i procesami.

ALEKSANDER TARAS | DORADCA WODR W POWIECIE ŚLĄPECKIM

W rolnictwie precyzyjnym stosowane są różnorodne technologie, które umożliwiają zbieranie, analizowanie i wykorzystywanie danych dotyczących gleby, roślin, pogody, nawodnienia oraz innych zmiennych, które wpływają na produkcję rolną, a także wykorzystywane są w gospodarstwach, gdzie prowadzona jest produkcja zwierzęca. Maksymalizacja plonów i poprawa ich jakości to kluczowe cele współczesnych gospodarstw rolnych. Obecnie produkcja rolna zmierza do ich osiągnięcia, jednocześnie dbając o ochronę środowiska oraz minimalizację kosztów operacyjnych.

Rolnictwo precyzyjne zyskuje na popularności wśród rolników, co nie jest zaskakujące, biorąc pod uwagę rentowność tego typu inwestycji. Gospodarstwa rolne wspomagane nowoczesnymi technologiami komputerowymi, cyfryzacją i automatyzacją staną się wkrótce nie tylko światowym, ale i polskim standardem. W rolnictwie precyzyjnym kluczową rolę odgrywają zaawansowane technologie, które znacząco wpływają na optymalizację procesów produkcji rolniczej oraz redukcję jej negatywnego wpływu na środowisko. Do innowacyjnych rozwiązań stosowanych w tej dziedzinie należą globalne systemy pozycjonowania (GPS) oraz systemy GIS (Geographic Information System), umożliwiające dokładne mapowanie i efektywne zarządzanie polami uprawnymi. Technologia GPS pozwala rolnikom precyzyjnie prowadzić maszyny rolnicze, optymalizować trasy oraz dokładnie dawkować nawozy i środki ochrony roślin, co zwiększa efektywność produkcji. Czujniki terenowe oraz Internet Rzeczy (IoT) umożliwiają ciągłe monitorowanie parametrów gleby, wilgotności, temperatury i innych czynników środowiskowych, co jest niezbędne do podejmowania trafnych decyzji agrotechnicznych.

Wykorzystanie dronów i technologii teledetekcji pozwala szybko reagować na zmieniające się warunki oraz pomaga w identyfikacji problemów, takich jak choroby roślin czy szkodniki. Rolnictwo precyzyjne wykorzystuje również robotykę, w tym automatyczne ciągniki, kombajny oraz systemy takie jak zrobotyzowane chwastowniki czy maszyny do zbioru owoców, które zwiększają wydajność pracy, a jednocześnie zmniejszają potrzebę interwencji ludzkiej. Ponadto, automatyzacja procesów uprawowych pozwala na precyzyjne kontrolowanie każdego etapu produkcji – od siewu po zbiór. Dzięki precyzyjnemu nawożeniu i opryskiwaniu, które są możliwe dzięki analizie zebranych danych, rolnicy mogą minimalizować straty i optymalizować wykorzystanie

zasobów naturalnych. Jednym z kluczowych atutów rolnictwa precyzyjnego jest możliwość zwiększenia plonów oraz ich jakości poprzez dokładne dopasowanie zabiegów agrotechnicznych, takich jak nawożenie czy ochrona roślin, do specyficznych warunków panujących w poszczególnych częściach pola. Taki sposób działania pozwala na ograniczenie marnotrawstwa środków i zasobów naturalnych, co przekłada się na obniżenie kosztów produkcji. Dodatkowo, technologie te umożliwiają bardziej efektywne zarządzanie środkami ochrony roślin i nawozami, co zmniejsza ryzyko zanieczyszczenia środowiska, w tym wód gruntowych i gleby, oraz zapobiega jej degradacji. Wykorzystanie systemów GPS i innych narzędzi cyfrowych usprawnia także planowanie i realizację prac polowych, co zwiększa wydajność oraz redukuje zużycie paliwa.

Wprowadzenie rolnictwa precyzyjnego może również poprawić konkurencyjność gospodarstwa poprzez lepsze dostosowanie produkcji do aktualnych potrzeb rynkowych oraz szybszą reakcję na zmieniające się warunki atmosferyczne czy stan upraw. Usprawnione zarządzanie gospodarstwem, dzięki możliwości tworzenia szczegółowych map plonów i analizie wyników, pozwala na identyfikację obszarów wymagających szczególnej uwagi, co umożliwia optymalizację kolejnych cykli produkcyjnych.

Rolnictwo precyzyjne w Polsce zyskuje na znaczeniu, chociaż jego wdrożenie w kraju nadal jest w fazie rozwoju, szczególnie w porównaniu do bardziej rozwiniętych rynków rolnych. Niemniej jednak, dynamiczny postęp technologiczny, rosnąca świadomość o korzyściach płynących z zastosowania nowoczesnych technologii w rolnictwie oraz wsparcie z funduszy unijnych przyczyniają się do coraz szerszego zastosowania rozwiązań precyzyjnych w polskim rolnictwie.

Główne wyzwania i zalety rolnictwa precyzyjnego w Polsce:

- Wsparcie finansowe i dotacje – Unia Europejska oraz rząd polski oferują różne programy wsparcia i dotacji na wdrożenie technologii rolnictwa precyzyjnego. Dzięki funduszom z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) rolnicy mogą inwestować w sprzęt, oprogramowanie oraz technologie, które umożliwiają bardziej efektywne i zrównoważone zarządzanie gospodarstwem.
- Zwiększenie efektywności i rentowności – dzięki precyzyjnemu dozowaniu nawozów, środków ochrony roślin oraz optymalizacji nawadniania, rolnicy mogą znacząco zwiększyć plony przy jednoczesnym zmniejszeniu kosztów produkcji. Poprawa jakości gleby, lepsze zarządzanie zasobami

fot. Freepik

wodnymi i optymalizacja użycia środków ochrony roślin przyczyniają się do wyższej rentowności produkcji.

- Wykorzystanie systemów GPS i GIS – Polska staje się coraz bardziej zaawansowana w korzystaniu z technologii GPS oraz systemów GIS (Geographic Information System), które umożliwiają dokładne mapowanie pól uprawnych oraz precyzyjne prowadzenie maszyn rolniczych, co przekłada się na oszczędności oraz lepsze zarządzanie uprawami.
- Wzrost świadomości ekologicznej – w Polsce rośnie świadomość ekologiczna wśród rolników, którzy coraz częściej zdają sobie sprawę, jak ważne jest minimalizowanie negatywnego wpływu rolnictwa na środowisko. Precyzyjne nawożenie, ograniczenie stosowania pestycydów oraz lepsza ochrona gleby są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju, co staje się istotnym aspektem współczesnej produkcji rolnej.
- Wyzwania związane z infrastrukturą i kosztami – mimo rosnącej dostępności technologii, wciąż dużym wyzwaniem w Polsce pozostaje koszt początkowy związany z zakupem nowoczesnych maszyn rolniczych, czujników czy systemów informatycznych. Ponadto, nie wszyscy rolnicy posiadają odpowiednią wiedzę lub infrastrukturę do pełnego wykorzystania technologii precyzyjnego rolnictwa.
- Szkolenia i edukacja – w Polsce rozwija się oferta szkoleń i kursów dla rolników, mających na celu zapoznanie ich z nowymi technologiami i metodami pracy w rolnictwie precyzyjnym. Dzięki temu coraz więcej osób jest gotowych inwestować w nowoczesne rozwiązania.
- Zastosowanie dronów i teledetekcji – drony stają się coraz bardziej popularne w Polsce, umożliwiając szybkie monitorowanie stanu upraw, wykrywanie chorób roślin, szkodników czy analizowanie zmienności gleby. Te technologie zyskują na znaczeniu w bardziej zaawansowanych gospodarstwach rolnych. Sztuczna inteligencja i Big Data – W rolnictwie 5.0 AI jest wykorzystywana do analizy ogromnych zbiorów danych pochodzących z różnych

źródeł (czujników, dronów, satelitów). Dzięki zaawansowanej analizie, rolnicy mogą podejmować bardziej precyzyjne decyzje dotyczące upraw, zarządzania zasobami, ochrony roślin i optymalizacji produkcji.

- Automatyzacja i robotyka – w rolnictwie 5.0 maszyny rolnicze są w pełni zautomatyzowane i autonomiczne, a roboty mogą wykonywać precyzyjne prace, takie jak sadzenie, podlewanie, nawożenie czy zbiór. Zrobotyzowane maszyny i autonomiczne ciągniki mogą poruszać się po polach bez ingerencji człowieka, co pozwala na oszczędność czasu i redukcję kosztów.
- Blockchain w zarządzaniu łańcuchem dostaw – w ramach rolnictwa 5.0 technologia blockchain może być używana do śledzenia i zapewniania transparentności w całym łańcuchu dostaw produktów rolnych. Dzięki temu konsument będzie miał pewność co do jakości, pochodzenia i śladu węglowego produktów.

W przyszłości rolnictwo precyzyjne w Polsce ma ogromny potencjał rozwoju. Przewiduje się dalszy wzrost inwestycji w technologie cyfrowe, automatyzację, wykorzystanie sztucznej inteligencji oraz rozszerzenie systemów monitorujących. Zmiany te mogą przyczynić się do dalszego zwiększenia efektywności produkcji, a także do zmniejszenia wpływu rolnictwa na środowisko. Rolnictwo 4.0 i 5.0 jest przyszłością, w której technologie będą ściśle zintegrowane z naturą, a produkcja rolna stanie się bardziej zrównoważona, efektywna i dostosowana do zmieniających się warunków globalnych. Z czasem, kiedy technologie będą bardziej dostępne i tańsze, rolne gospodarstwa na całym świecie, w tym także w Polsce, będą w coraz większym stopniu korzystać z tych innowacji.

Podsumowując, Rolnictwo 4.0 i 5.0 to koncepcja, która łączy nowoczesne technologie z ekologicznym podejściem do produkcji rolniczej, umożliwiając zrównoważony rozwój, optymalizację procesów produkcyjnych i minimalizację negatywnego wpływu na środowisko. ■

UNIWERSYTET
PRZYRODNICZY
W POZNANIU

ZNAJDŹ POLE DO ROZWOJU...

Studiuj na Wydziale Rolnictwa,
Ogrodnictwa i Biotechnologii

wroib.up.poznan.pl

KALENDARZ WYDARZEŃ 2025

DATA WYDARZENIA	NAZWA WYDARZENIA	MIEJSCE IMPREZY	ORGANIZATOR GŁÓWNY
23 maja	Regionalne Targi Rolnicze Gołaszyn Wiosna 2025	Gołaszyn 60	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu Współorganizator: Starostwo Powiatowe w Rawiczu, Gmina Bojanowo, Gminne Centrum Kultury, Sportu, Turystyki i Rekreacji w Bojanowie
7-8 czerwca	XXXI Wielkopolskie Targi Rolnicze Sielinko 2025	Sielinko ul. Parkowa 2, 64-330 Opalenica	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
7-8 czerwca	Dni Pola 2025	Sielinko ul. Parkowa 2, 64-330 Opalenica	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
7-8 czerwca	XXX Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych	Sielinko ul. Parkowa 2, 64-330 Opalenica	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu Współorganizator: branżowe związki hodowlane, hodowcy indywidualni
15 czerwca	Marszewskie Dni Pola	Marszew 25, 63-300 Pleszew, siedziba PZDR nr 7	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
29 czerwca	Targi Rolnicze Kościelec 2025	Kościelec	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
13 lipca	Premiowanie Żrebiąt Związku Hodowców Koni Wielkopolskich – III edycja	Sielinko ul. Parkowa 2, 64-330 Opalenica	Organizator: Związek Hodowców Koni Wielkopolskich Współorganizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
5 października	Jesienne Targi Rolno-Ogrodnicze AGROMARSZ Zielona energia w wielkopolskich gospodarstwach - świadomy wybór	Marszew 25, 63-300 Pleszew, siedziba PZDR nr 7	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu
9 października	Dzień kukurydzy 2025	Sielinko ul. Parkowa 2, 64-330 Opalenica	Organizator: Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

NOWOCZESNE STRATEGIE W HODOWLI BYDŁA MLECZNEGO. JAK ZWIĘKSZYĆ EFEKTYWNOŚĆ PRODUKCJI Z PFHBiPM?

W dobie nieustannie rosnących kosztów produkcji i zaostrzającej się konkurencji, hodowla bydła mlecznego wymaga nie tylko tradycyjnej wiedzy, ale przede wszystkim innowacyjnych rozwiązań. Czy wiesz, że dzięki precyzyjnej ocenie wartości użytkowej i nowoczesnym strategiom hodowlanym oferowanym przez PFHBiPM, Twoje krowy mogą produkować więcej mleka? Systematyczna praca i wykorzystanie najnowszych osiągnięć nauki i technologii pozwalają na realne podniesienie efektywności stada, co przekłada się na lepsze wyniki ekonomiczne.

POLSKA FEDERACJA HODOWCÓW BYDŁA I PRODUCENTÓW MLEKA

LICZBY MÓWIĄ SAME ZA SIEBIE – WYMIERNE KORZYŚCI FINANSOWE

Statystyki jednoznacznie wskazują, że stada objęte oceną PFHBiPM osiągają średnią roczną produkcję na poziomie 9611 kg mleka, podczas gdy stada nieoceniane produkują zaledwie 7178 kg. Ta imponująca różnica, wynosząca 2433 kg, przy obecnych cenach skupu mleka, przekłada się na dodatkowy przychód na każdą krowę rocznie. W obliczu rosnących kosztów pasz, energii i innych środków produkcji, taka różnica ma kluczowe znaczenie dla rentowności całego gospodarstwa.

FILARY NOWOCZESNEJ HODOWLI Z PFHBiPM

PFHBiPM oferuje kompleksowe wsparcie w czterech kluczowych obszarach, które stanowią fundament nowoczesnej hodowli bydła mlecznego:

1. Precyzyjna analiza i monitoring stada

Podstawą efektywnego zarządzania stadem są rzetelne dane. PFHBiPM dostarcza hodowcom kompleksowe raporty wyników, które pozwalają na szczegółową analizę wydajności, składu mleka oraz zdrowia każdej krowy. Raport RW-1 Stado to kompleksowe podsumowanie wyników z ostatnich 12 próbnych dojów, umożliwiające śledzenie zmian w wynikach całego stada oraz poszczególnych grup krow. Z kolei raport RW-2 Próba koncentruje się na indywidualnych wynikach każdej krowy, dostarczając aktualne dane o dziennej wydajności oraz szczegółowy skład mleka, w tym zawartość tłuszczu, białka, kazeiny, laktozy i suchej masy. Dodatkowo, PFHBiPM oferuje specjalistyczne raporty, takie jak RW-Indeksy, które pozwalają na ocenę potencjału genetycznego zwierząt, czy RW-Somatyka, dedykowany zdrowotności wymienia. Dzięki tym narzędziom, hodowcy mogą podejmować świadome decyzje dotyczące selekcji, żywienia i profilaktyki zdrowotnej.

2. Zoptymalizowane żywienie i profilaktyka zdrowotna

Prawidłowe żywienie krow mlecznych ma kluczowe znaczenie dla ich wydajności, zdrowia i długowieczności. Doradztwo żywieniowe PFHBiPM obejmuje indywidualne bilansowanie dawek pokarmowych na podstawie analiz pasz dostępnych w gospodarstwie oraz potencjału genetycznego krow. Specjaliści PFHBiPM monitorują równowagę białkowo-energetyczną, analizując poziom mocznika w mleku oraz stosunek tłuszczu do białka. Profilaktyka chorób metabolicznych, takich jak ketoza czy kwasica żwacza, jest kluczowym elementem doradztwa żywieniowego. Raport RW-11 Żywienie dostarcza hodowcom dużo cennych informacji dotyczących żywienia stada.

Doradcy ogólni to specjaliści, którzy wspierają hodowców w ich codziennej pracy. Zajmują się problemami spowodowanymi przede wszystkim zbyt wysoką liczbą komórek somatycznych w mleku, które mogą się zdecydowanie obniżyć rentowność gospodarstwa. Dodatkowo oferują pomoc związaną z tworzeniem planów azotowych, oceną dobrostanu zwierząt oraz żywieniem.

3. Świadoma praca hodowlana i postęp genetyczny

Nowoczesna hodowla wymaga strategicznego podejścia do doskonalenia genetycznego stada. Doradcy hodowlani PFHBiPM oferują wsparcie w wyborze najlepszych buhajów, selekcji samic, genomowaniu młodzieży oraz opracowywaniu długoterminowych strategii hodowlanych. Wybór buhajów oparty jest na analizie mocnych i słabych stron stada oraz definiowaniu celów hodowlanych specyficznych dla danego gospodarstwa. Selekcja samic obejmuje ocenę wartości hodowlanej krow na podstawie ich wyników produkcyjnych, analizę rodowodów i linii genetycznych oraz wykorzystanie danych z genotypowania. Genomowanie młodzieży umożliwia wczesną ocenę potencjału genetycznego cieliczek,

co pozwala na podejmowanie optymalnych decyzji dotyczących odchovu lub sprzedaży młodych zwierząt. Długoterminowa strategia hodowlana uwzględnia trendy rynkowe, kierunki rozwoju hodowli oraz specyficzne warunki gospodarstwa, zapewniając zrównoważony postęp w zakresie cech produkcyjnych i funkcjonalnych.

4. Cyfrowe zarządzanie stadem

W dobie cyfryzacji, PFHBiPM oferuje nowoczesne narzędzia do zarządzania stadem, takie jak aplikacja Stado Online (SOL). Umożliwia ona kompleksowe zarządzanie stadem, analizę danych, oraz mobilny dostęp do informacji. Aplikacja SOL posiada intuicyjny interfejs, który umożliwia rejestrację wszystkich zdarzeń w stadzie, takich jak wycielenia, inseminacje, choroby czy zabiegi weterynaryjne. Automatyczna synchronizacja z systemem FEDINFO zapewnia dostęp do aktualnych wyników oceny, a graficzna prezentacja kluczowych wskaźników produkcyjnych i reprodukcyjnych ułatwia analizę danych. Mobilny dostęp do informacji pozwala na zarządzanie stadem z dowolnego miejsca i w dowolnym czasie, co jest szczególnie przydatne podczas pracy w oborze.

DODATKOWE KORZYŚCI DLA DOSTAWCÓW MLEKA

Współpraca z PFHBiPM to nie tylko optymalizacja produkcji, ale przede wszystkim podniesienie jakości mleka, co przekłada się na realne korzyści finansowe. Mleczarnie coraz częściej doceniają hodowców, którzy dostarczają surowiec o najwyższych parametrach, oferując premie za niski poziom komórek somatycznych, wysoką zawartość białka i tłuszczu oraz produkcję mleka A2A2. Inwestycja w nowoczesne strategie hodowlane i precyzyjną ocenę wartości użytkowej stada pozwala hodowcom nie tylko zwiększyć wydajność, ale także osiągnąć wyższe ceny skupu, co stanowi istotny element poprawy rentowności gospodarstwa.

INWESTYCJA W PRZYSZŁOŚĆ HODOWLI

Ocena wartości użytkowej prowadzona przez PFHBiPM to strategiczna inwestycja, która umożliwia hodowcom budowanie stada o wysokim potencjale genetycznym, optymalnej zdrowotności i efektywności produkcyjnej. Dzięki wykorzystaniu zaawansowanych narzędzi i analiz, hodowcy mogą podejmować świadome decyzje, które prowadzą do optymalizacji zarządzania stadem. Współpraca z PFHBiPM to partnerstwo, które łączy tradycję z innowacją, wspierając hodowców w sprostaniu wyzwaniom współczesnego rynku mleczarskiego i osiągnięciu długoterminowego sukcesu. ■

**Z Hodowcami
w przyszłość**

Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka to organizacja działająca na rzecz rozwoju hodowli krow mlecznych w Polsce. Naszym celem jest reprezentowanie interesów i obrona praw członków, w tym podejmowanie strategicznych działań związanych z hodowlą bydła i produkcją mleka. Swoje cele realizuje m.in. poprzez prowadzenie oceny wartości użytkowej bydła mlecznego i mięsno-mlecznego, ksiąg bydła i dokumentacji hodowlanej, laboratoriów oceny mleka i genetyki bydła, a także wdrażanie nowoczesnych metod w dziedzinie hodowli bydła i produkcji mleka. Zajmujemy się też szeroko działalnością doradczą i szkoleniową, której celem jest poprawa efektywności i ekonomiki produkcji mleka.

HODOWLA OWIEC W POLSCE

Owce stanowią najwcześniej udomowiony gatunek zwierząt i towarzyszą człowiekowi już od ponad 10 tysięcy lat, dostarczając mu wełnę, skóry, mleko oraz mięso. W Polsce hodowla tych zwierząt ma bardzo długą tradycję, która sięga czasów, gdy nasz kraj był czołowym producentem baraniny i wełny w Europie.

AGNIESZKA WOŻNA | DORADCA WODR W POWIECIE RAWICKIM

Hodowla owiec należy obecnie w Polsce do marginalnej działalności rolniczej. Jednakże fundusze krajowe oraz dopłaty unijne sprawiają, że hodowle owiec powoli się odradzają. Dopłaty stanowią podstawę opłacalności hodowli owiec w Polsce. Dotyczy to szczególnie ras rodzimych, które są zagrożone wyginięciem, a dodatkowe dofinansowania stanowią warunek ich przetrwania. Spadek liczby owiec gwałtownie postępował od początku lat 80., by z 4,7 mln sztuk zejść w 2020 roku do 278 tys. sztuk. Dzięki wprowadzeniu dopłat do hodowli udało się zahamować dalszy spadek pogłowia i osiągnąć obecny poziom ok. 270 tys. sztuk. Każdy kto zdecyduje się na hodowlę owiec, musi zadbać przede wszystkim o właściwe miejsce do hodowli, jakim jest dostęp do pastwisk. Potrzebujemy dużej przestrzeni abyśmy mogli wypasać owce. Można przyjąć, że na jeden hektar powierzchni dobrze utrzymanego, żyznego pastwiska powinno przypadać około 10 owiec z młodymi i trykiem. Ważne jest również posiadanie odpowiedniego zaplecza, które będzie służyło utrzymaniu owiec. Niezbędna będzie stodoła, który osłoni zwierzęta od wiatru i deszczu oraz zapewni im ciepło.

Istotną kwestią jest zadbanie o odpowiednie odżywianie zwierząt oraz zapewnienie im dostępu do wody. Podstawą diety są pasze objętościowe, takie jak: siano, trawa czy też sianokiszonka. Poprzez odpowiedni dobór składników żywności, możemy wpływać na zdrowie owiec, ich rozwój a także jakość produkowanych przez nie surowców jak mięso, mleko czy wełna. Hodowla owiec obejmuje zarówno warunki naturalne – przyrodnicze danego regionu, jak i infrastrukturę wiejską.

Owce to zwierzęta gospodarskie o użytkowości wielostronnej, dostarczają bowiem tak cennych produktów, jak: mięso, skóry, mleko i wełna. W Polsce najcenniejszym produktem uzyskiwanym z chowu owiec jest wełna. Bardzo cennym produktem jest owcze mięso, zwane jagnięciną i baraniną. Stanowi ono cenny produkt eksportowy, jest bowiem produktem poszukiwanym na zagranicznych rynkach. Większość mięsa skupują Włosi i Holendrzy, na polski rynek trafia bardzo mało naszej krajowej jagnięciny. Równie ważnym produktem rynkowym są owcze skóry, wykorzystywane przez przemysł na

wyroby galanteryjne i kozusznice. Owcze mleko posiada bardzo dużą wartość odżywczą, zawiera bowiem dwa razy więcej tłuszczu i białka niż krowie. Jednak mleczne użytkowanie owiec występuje u nas tylko na pogórzu oraz w górach.

Chów owiec może być prowadzony zarówno w małych gospodarstwach, jak i dużych. Przyrodnicze warunki dla owczarstwa w rejonach Polski centralnej są zdecydowanie odmienne od warunków górskich. Mimo, że w górach panują surowsze warunki, a uprawy dają zdecydowanie niższe plony, to większe opady atmosferyczne stwarzają tu korzystniejsze warunki plonowania dla pastwisk. To sprawiło, że spadek pogłowia owiec w górach był mniejszy niż w innych regionach kraju. Tereny górskie oraz podgórskie są zdecydowanie trudniejsze do utrzymania a hodowla owiec w takich miejscach jest wręcz niezastąpiona. Na niżu owce powinny być wykorzystywane głównie w utrzymaniu cennych zbiorowisk roślinnych oraz naturalnych pastwisk, ponadto są często spotykane w produkcji ekologicznej czy w gospodarstwach agroturystycznych.

Warto zatem pamiętać, że hodowla owiec może przynieść gospodarstwu rolnemu dodatkowe korzyści. Należą do nich zyski z agroturystyki z owcami, a także używanie owiec jako naturalnych „ekologicznych kosiarek”. Owce bowiem doskonale przycinają trawę a pastwiska, na których się je wypasa, są zdecydowanie mniej zachwaszczone. Istotnym źródłem dochodów z hodowli owiec są krajowe i unijne dopłaty. Obecnie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027, wyróżniamy 3 dopłaty do owiec:

- ekoschemat I 4.6 „Dobrostan zwierząt”;
- interwencja I 5.3 „Wsparcie dochodów związane z produkcją do owiec”;
- interwencja I 8.6 „Zachowanie zagrożonych zasobów genetycznych zwierząt w rolnictwie”.

Do płatności do owiec kwalifikuje się rolnik, który posiada co najmniej 10 sztuk samic gatunku owca domowa (*Ovis aries*), których wiek w dniu 15 maja roku, w którym został złożony wniosek o przyznanie danej płatności, wynosi co najmniej 12 miesięcy. Nie ma górnego limitu zwierząt do płatności. ■

PRYSZCZYCA. ZAGROŻENIE SPĘDZAJĄCE SEN Z POWIEK HODOWCOM BYDŁA Z WĘGIER I SŁOWACJI

Główny Lekarz Weterynarii poinformował o wystąpieniu szóstego ogniska pryszczycy na terytorium Słowacji, które zostało potwierdzone 4 kwietnia 2025 r. Ognisko zostało potwierdzone poza obszarami objętymi ograniczeniami wyznaczonymi w związku z poprzednimi ogniskami pryszczycy na terytorium Słowacji i Węgier. Jak dotąd, choroba pojawiła się na terytorium Niemiec (1 ognisko), na Węgrzech gdzie są już 4 ogniska (w sumie 8000 szt. bydła w zakażonych gospodarstwach) oraz na Słowacji, gdzie wykryto już 6 ognisk (łącznie ponad 7000 szt. bydła w zakażonych gospodarstwach).

WIOLETA BARCZAK | DZIAŁ TECHNOLOGII PRODUKCJI ROLNICZEJ

W związku z narastającym zagrożeniem, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Czesław Siekierski zwołał 31 marca 2025 r. kolejne, dwuetapowe posiedzenie sztabu kryzysowego, koordynującego działania prewencyjne MRiRW, związane z zagrożeniem wystąpienia wirusa pryszczycy na terytorium RP.

Sztab kryzysowy w siedzibie MRiRW składał się z Wojewódzkich Lekarzy Weterynarii ze wszystkich 16 województw oraz prof. dr. hab. Stanisława Winiarczyka, dyrektora Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

Od końca marca, sztab kryzysowy zbiera się systematycznie w MRiRW. Komunikaty z posiedzeń sztabu kryzysowego są dostępne na stronie [www.MRiRW: https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wiadomosci](https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wiadomosci) oraz na stronie [www.WODR w Poznaniu: https://www.wodr.poznan.pl](https://www.wodr.poznan.pl) w zakładce „aktualności”.

CO WARTO WIEDZIEĆ O PRYSZCZYCY?

Pryszczycza (FMD) jest zakaźną i zaraźliwą chorobą zwierząt parzystokopytnych gospodarskich oraz dzikich. Na zakażenie najbardziej wrażliwe jest bydło, następnie świnię, owce i kozy. Chorobę wywołuje wirus z rodzaju *Aphtovirus* należący do rodziny *Picornaviridae*. Istnieje 7 serotypów wirusa. Obecnie występujący w UE serotyp O odpowiada za 70% zakażeń na świecie.

Wirus wydalaný jest przez zakażone zwierzę w wydychanym powietrzu, wydzielinach oraz wydalinach na ok. 4 dni przed wystąpieniem u niego objawów chorobowych. Największa koncentracja wirusa znajduje się w płynie surowiczym i nabłonku pojawiających się pęcherzy. Przeżuwacze mogą być nosicielami wirusa nawet do trzech lat.

OBJAWY, ŹRÓDŁA ZAKAŻENIA

Widocznym objawem pryszczycy są pojawiające się pęcherzyki i pęcherze na błonie śluzowej w jamie gębowej, na wargach, języku, a także w okolicy otworów nosowych oraz

na wymieniu, strzykach, w szparze międzyracicowej i na koronkach racic. Po pęknięciu powodują nadżerki. U zakażonych zwierząt można zaobserwować także: gorączkę, apatię, kulawizny jednocześnie na wiele kończyn, sztywny chód i niechęć do poruszania się. Występuje też obfite ślinienie, otwieranie jamy ustnej z charakterystycznym młaskaniem, utrudnione przeżuwanie i utrata łaknienia – w szczególności u bydła, a także spadek produkcji mleka. U młodych osobników choroba ta może prowadzić do szybkiej śmierci bez oznak choroby, u dorosłych – śmiertelność jest niewielka.

Źródłami zakażenia mogą być:

- zwierzęta chore;
- ślina, mleko i jego przetwory, kał, mocz;
- nasienie i zarodki;
- pasza, woda, żłoby, podłogi, pastwiska, skóra, wełna, ręce i odzież obsługi, środki transportu;
- mięso i jego przetwory oraz odpadki kuchenne;
- ściółkę, paszę i wodę;
- sprzęt rolniczy, pojazdy, wyposażenie budynków inwentarskich i narzędzia do obsługi zwierząt;
- odzież i buty, na rękach osób obsługujących pastwiska, odpadki kuchenne.

CZY PRYSZCZYCA JEST GROŹNA DLA LUDZI?

Człowiek może się zarazić pryszczycą poprzez bezpośredni kontakt z chorym zwierzęciem lub poprzez spożycie surowego, skażonego patogenem mięsa, a także zawierającego wirusy niepasteryzowanego mleka i niepasteryzowanych przetworów mlecznych. Mimo, że choroba u ludzi zwykle ma łagodny przebieg, osoby pracujące w gospodarstwach rolnych powinny zachować ostrożność, przestrzegać zasad higieny oraz unikać kontaktu z chorymi zwierzętami.

JAK UCHRONIĆ SIĘ PRZED PRYSZCZYCĄ? PO PIERWSZE BIOASEKURACJA!

Pomimo, iż bioasekuracja dotąd kojarzona była z gospodarstwami utrzymującymi trzodę chlewną, należy pamiętać że jest ona jedną z najskuteczniejszych metod przeciwdziałania przedostaniu się wirusa na terytorium gospodarstwa.

Podstawowymi środkami przeciwdziałania wniknięciu wirusa do gospodarstwa jest przede wszystkim wykładanie mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami do pomieszczeń w których są utrzymywane zwierzęta, przy czym szerokość wyłożonych mat powinna być nie mniejsza niż szerokość danego wejścia lub wyjścia, a długość nie mniejsza niż 1 m. Ważne, aby utrzymać maty w stanie zapewniającym utrzymanie skuteczności działania środka dezynfekcyjnego. Ulotki na temat prewencji zamieścił Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Poznaniu oraz Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

PRYSZCZYCA A ORGANIZACJA XXX REGIONALNEJ WYSTAWY ZWIERZĄT HODOWLANYCH W SIELINKU

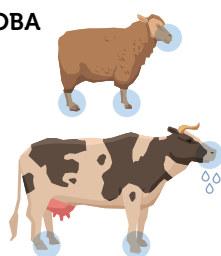
W związku z realnym zagrożeniem związanym z pojawiającymi się ogniskami pryszczycy w sąsiadujących z Polską państwach, tegoroczna XXX edycja Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Sielinku, która została zaplanowana na 7-8 czerwca 2025 r., odbędzie się z wyłączeniem przeżuwa- czy, tj. bydła, owiec i kóz. Podczas tegorocznej RWZH będzie można zobaczyć konie i króliki. Dane aktualne na dzień 14 kwietnia 2025 r. ■

Źródła:

Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Poznaniu

PRYSZCZYCA (FMD)

CHOROBA

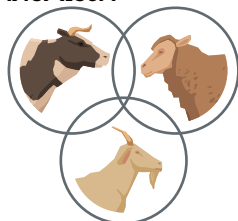
Pryszczycą to choroba zwierząt parzystokopytnych udomowionych i wolno żyjących (w tym bydła, owiec, kóz, swin, wielbłądowatych, bawołów, jeleni).

Powoduje powstawanie **pęcherzy głównie w jamie ustnej i na kończynach.**

Objawy u zakażonych zwierząt: obfite ślinienie, mlaskanie, nadżerki i pęcherze, gorączka, spadek apetytu, niechęć do ruchu, kulawizna, spadek mleczności, ronienia.

U młodych zwierząt, np. prosiąt, jagniąt, kozłat, śmierć może wystąpić bez żadnych objawów.

TRANSMISJA

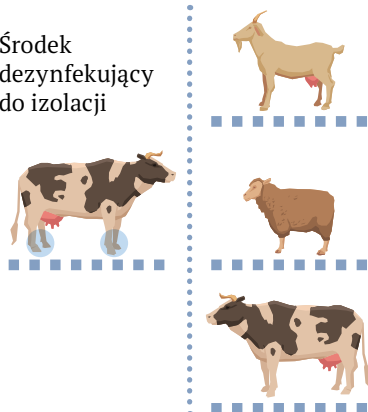
Pryszczycą jest jedną z najbardziej zaraźliwych chorób.

Kontakt między zwierzętami jest głównym sposobem przenoszenia i rozprzestrzeniania się choroby, ale również pasza, ściółka, sprzęt, pojazdy i ludzie, którzy mieli kontakt z zakażonymi zwierzętami mogą przenosić wirusa. Możliwe jest przenoszenie wirusa wraz z mlekiem, mięsem i innymi produktami pochodzącymi od zakażonych zwierząt.

Może wystąpić przenoszenie drogą kropelkową (obecność wirusa w aerozolu).

ZAPOBIEGANIE

Środek
dezynfekujący
do izolacji

Ryzykowne zachowania zwiększają prawdopodobieństwo zakażenia. Większość środków zapobiegawczych jest wspólna dla różnych chorób i jest najlepszym sposobem ochrony stada.

Ochrona stada w przypadku podejrzenia wystąpienia ognisk choroby w pobliżu:

Unikaj:

- kontaktów między zwierzętami z różnych stad, np. na pastwisku, przez ogrodzenie);
- zwiedzania innych miejsc, w których przebywają zwierzęta;
- korzystania ze wspólnych narzędzi, sprzętu, pojazdów, personelu z innymi gospodarstwami.

Stosuj:

- oddzielne miejsca do izolacji i obserwacji przez 14 dni każdego nowo zakupionego zwierzęcia;
- odzież i obuwie ochronne do obsługi zwierząt;
- dezynfekcję obuwia przed wejściem do budynku ze zwierzętami.

Szczepionki przeciwko pryszczycy są dostępne i muszą być stosowane wyłącznie z instrukcjami służb weterynaryjnych.

ŚWIADOMOŚĆ

Choroba może powodować różne bezpośrednie i pośrednie straty ekonomiczne. **Bardzo ważne jest regularne sprawdzanie wszystkich zwierząt. Każde podejrzenie pryszczycy należy niezwłocznie zgłosić Inspekcji Weterynaryjnej.** Powiadomienie jest obowiązkowe i ma zasadnicze znaczenie dla zapobiegania rozprzestrzenianiu się choroby.

DOBROSTAN ZWIERZĄT W 2025 ROKU. ZMIANY

Celem funkcjonującego od kilku lat ekoschematu „Dobrostan zwierząt” jest zachęcenie rolników do promowania podwyższonych warunków dobrostanu zwierząt. Dodatkowe płatności można uzyskać za realizację zobowiązań w zakresie dobrostanu zwierząt, które wykraczają ponad odpowiednie normy wynikające z powszechnie obowiązującego prawa i powszechnie stosowane praktyki.

JOANNA SAWICKA | DORADCA WODR W POWIECIE PILSKIM

W ekoschemacie tym obowiązują wymagania mające wspólny charakter dla wszystkich grup zwierząt i są to następujące wymagania:

1. Posiadanie odpowiedniej siedziby stada zarejestrowanej zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.
2. Wymogi odnoszące się do danej grupy zwierząt obejmują wszystkie zwierzęta tej grupy utrzymywane w gospodarstwie rolnym.
3. Zwierzęta objęte wymogami są oznakowane i zarejestrowane zgodnie z przepisami o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt.
4. Od 2024 r. rolnik realizujący interwencję dotyczącą dobrostanu zwierząt zobowiązany jest do jednorazowego odbycia szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków. Szkolenie organizowane są przez Ośrodki Doradztwa Rolniczego.
5. Rolnik posiada plan poprawy dobrostanu zwierząt (w przypadku bydła nie dotyczy praktyk polegających na zapewnieniu wypasu, wybiegu, ściółki, późniejszego odsadzenia cieląt w odniesieniu do krów mlecznych oraz praktyki związanej z utrzymywaniem zgodnie z systemem QMP a w przypadku świń nie dotyczy praktyki związanej z utrzymywaniem zgodnie z systemem QAFP oraz praktyki polegającej na zwiększeniu co najmniej o 20% powierzchni bytowej dla rolników uczestniczących w krajowym systemie jakości QAFP).

Płatność dobrostanowa przysługuje rolnikowi, jeżeli:

1. Jest rolnikiem aktywnym zawodowo.
2. Jest posiadaczem gospodarstwa rolnego położonego w granicach Rzeczypospolitej Polskiej i prowadzi działalność rolniczą.
3. Łączna powierzchnia gruntów objętych obszarem zatwierdzonym do podstawowego wsparcia dochodów będących w posiadaniu tego rolnika jest nie mniejsza niż 1 ha, w przypadku rolników posiadających mniej niż 1,00 ha, ale otrzymujących płatności do zwierząt, łączna kwota płatności bezpośrednich, jakie miałyby zostać przyznane w danym roku temu rolnikowi (przed zastosowaniem kar), musi wynosić co najmniej równowartość w złotych kwoty 200 euro.

Płatność w ramach ekoschematu „Dobrostan zwierząt” przyznawana jest:

- w odniesieniu do świń i bydła – wg liczby punktów przypisanych danej praktyce;
- pozostałe gatunki – stawka płatności za sztukę zwierzęcia lub liczbę średniokresową.

W odniesieniu do świń i bydła - obowiązuje system punktowy tzn. rolnik może z listy praktyk wybrać te, które chce realizować w swoim gospodarstwie.

System punktowy polega na wycenie poszczególnych praktyk wpływających na poprawę dobrostanu zwierząt (na podstawie wyliczonych stawek płatności dobrostanowej): 1 punkt odpowiada ok. 100 zł, czyli ok. 22,47 euro.

W ekoschemacie „Dobrostan zwierząt” płatność będzie podlegała degresywności w ramach danej praktyki podwyższającej poziom dobrostanu zwierząt:

- do 100 DJP – 100% wysokości;
- powyżej 100 DJP do 150 DJP – 75% wysokości,
- powyżej 150 DJP – brak płatności.

Dla rolnika realizującego działanie „Dobrostan zwierząt” w latach poprzedzających (płatność za rok 2024 została przyznana), który w roku 2025:

- dodaje praktyki: wypas, ściółka, wybieg, późniejsze odsadzenie prosiąt, późniejsze odsadzanie cieląt – nie jest wymagane sporządzenie nowego planu,

- dodaje praktykę: zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa w pomieszczeniach lub w budynkach,
- zmienia sposób utrzymywania zwierząt (np. z pojedynczego na grupowy)
 - wymagane jest sporządzenie nowego planu poprawy dobrostanu zwierząt.

W związku z procedowaną nowelizacją rozporządzenia dobrostanowego, od kampanii 2025 r. w ekoschemacie Dobrostan zwierząt zostaną wprowadzone korzystne dla rolników zmiany w zakresie wariantu Dobrostan tuczników, tj.:

- zwiększenie z 50 km do 100 km dopuszczonej odległości pochodzenia tuczników kwalifikujących się do płatności dobrostanowej, oraz
- obniżenie współczynnika przeliczania tuczników na DJP z poziomu 0,3 do poziomu 0,1.

Wprowadzono także uproszczenie dla rolników realizujących ekoschemat „Dobrostan zwierząt” dla kóz, koni oraz owiec. Ułatwienie to polega na przyjęciu jednego terminu (od 15 do 21 marca po roku, w którym rolnik złożył wniosek o przyznanie płatności dobrostanowej) na potwierdzenie realizacji wszystkich wymogów. Dotychczas część oświadczeń dla tych zwierząt była składana w październiku, a część w marcu.

Ponadto należy pamiętać, że od kampanii 2024 r. rolnik wnioskujący o przyznanie płatności dobrostanowej zobowiązany jest do odbycia bezpłatnego, jednorazowego szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej.

Zgodnie ze zmieniającymi przepisami szkolenie to będzie można odbyć także do 7 dni od otrzymania wezwania z ARiMR w tym zakresie. ■

WYPALANIE TRAW JEST SZKODLIWE I NIEBEZPIECZNE

Wzniecenia ognia na obszarach nieużytków, trawiastych i uprawnych w celu pozbycia się pozostałości uschniętej roślinności powszechnie określane jako „wypalanie traw” jest ze wszech miar szkodliwe w różnych aspektach tego pojęcia.

ZBIGNIEW BRĘKLEWICZ | DORADCA WODR W POWIECIE GNIEŹNIEŃSKIM

Trzeba przyznać, że u zarania dziejów wypalanie traw było traktowane jako jeden z zabiegów rolniczych i chociaż wciąż utrzymuje się w wielu regionach świata, traci jednak na znaczeniu wraz z rozwojem techniki i kultury rolnej. W Polsce wypalanie roślinności – niestety – wciąż jeszcze bywa stosowane jako forma oczyszczania terenów nieużytków rolnych, wczesnowiosenny i późnojesienny sposób oczyszczania pastwisk lub sposób na letnie oczyszczanie pól po zbiorach.

Trzeba pamiętać, że w Polsce ustawa z 2004 r. o ochronie przyrody precyzyjnie reguluje tę kwestię, w której (ustawie) czytamy: art. 124. zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów, art. 131. Kto: (...) wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwary – podlega karze aresztu albo grzywny. Z kolei w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów czytamy: § 40. 1. w lasach i na terenach śródlęsnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od granicy lasów nie jest dopuszczalne wykonywanie czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru: 1) rozniecanie ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lub zarządcę lasu; (...), 2. Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy czynności związanych z gospodarką leśną oraz wykonywaniem robót budowlanych i eksploatacji kopalni w porozumieniu z właścicielem lub zarządcą lasu, § 43. wypalanie słomy i pozostałości roślinnych na polach jest zabronione.

Wypalanie pozostałości roślinnych w ogrodach, ogródkach działkowych itp. regulowane jest prawem miejscowym i w wielu przypadkach na terenach miejskich zabronione lub dopuszczalne tylko w sezonie wiosennym. Efektem wypalania są często pożary, skutkujące nieraz dużymi stratami materialnymi, a nawet ofiarami śmiertelnymi,

spowodowane przetrzuceniem się ognia na zabudowania lub lasy. Zagrożone są też trzcinowiska i oczerety. Szczególnie niekorzystne są przetrzuty pożarów na torfowiska, które w wyniku pożarów mogą ulec całkowitemu unicestwieniu, ponieważ tłąc się pod powierzchnią są bardzo trudne do ugaszenia. Stanowią też zagrożenie dla przebywających na nich ludzi i zwierząt.

Wskutek wypalania traw ziemia wyjaławia się, a także zahamowany zostaje naturalny rozkład resztek roślinnych oraz asymilacja azotu z powietrza. Następuje także emisja do atmosfery szkodliwych zarówno dla ludzi, jak i zwierząt, związków chemicznych. Dodatkowo pożary mogą wymknąć się spod kontroli i przenieść na pobliskie lasy i zabudowania, powodując ogromne zagrożenie i dotkliwe straty materialne.

Trzeba pamiętać, że pozytywne skutki wypalania traw to mit! Wśród znacznej części rolników wciąż istnieje przekonanie o pozytywnych skutkach wypalania traw, m.in. o bujniejszym odrośnięciu traw po wypaleniu lub poprawie jakości gleby. Jednak praktyka wypalania traw nie przyczynia się do ww. procesów, prowadzi do zniszczenia gleby, co w znacznym stopniu obniża wartość plonów. Po przejściu pożaru gleba staje się jałowa i potrzebuje nawet kilku lat, aby powrócić do stanu pierwotnego. Podczas ewentualnych pożarów giną zwierzęta, owady i mikroorganizmy, które regulują procesy rozkładu materii organicznej i napowietrzania gleby, np. mrówki, biedronki czy dżdżownice. Zniszczeniu ulegają także siedliska ptaków i owadów zapylających. Powoduje to zachwianie lokalnego ekosystemu, co w konsekwencji prowadzi do pogorszenia jakości gleby. Zgodnie z informacją Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, nawet jednorazowe wypalenie trawy może spowodować obniżenie wartości plonów od 5 do 8 procent. Skutki wypalania traw określa się mianem katastrofy ekologicznej, ponieważ spowodowane przez nie zmiany środowiska przyrodniczego danego gatunku lub populacji są na tyle duże, że uniemożliwiają ich przetrwanie. ■

ROLNIKU PAMIĘTAJ O WAŻNYCH TERMINACH

OLIWIA WALICHT | DZIAŁ EKOLOGII I OCHRONY ŚRODOWISKA

TERMIN	WAŻNE INFORMACJE
bezterminowo	Bezpłatna aplikacja eDWIN ułatwiająca codzienną pracę na polu, jest już całkowicie dostępna. Pomysłodawcą utworzenia platformy eDWIN był Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. Platforma jest darmowa i dostępna dla wszystkich chętnych na komputerach oraz jako aplikacja na urządzeniach mobilnych. Na platformie znajdują się cztery usługi: Wirtualne Gospodarstwo, Udostępnianie danych meteorologicznych, Śledzenie pochodzenia produktu oraz Raportowanie zagrożeń. Szczegóły i aplikacja na stronie: https://www.edwin.gov.pl/
15.03-15.05.2025	Trwa nabór wniosków bezpośrednich i obszarowych II filaru WPR. Podstawowy termin na złożenie wniosku to 15 marzec -15 maj. Wniosek może być także złożony w terminie 25 dni kalendarzowych po wyżej wskazanym terminie. W 2025 roku będzie to do dnia 9 czerwca. Jednak w takim przypadku za każdy dzień roboczy opóźnienia będzie stosowane zmniejszenie płatności w wysokości 1% należnej kwoty płatności. Wnioski należy składać za pomocą aplikacji eWniosek Plus.
do 30.05.2025	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ogłosił nabór wniosków w programie Magazyny energii elektrycznej i związana z nimi infrastruktura dla poprawy stabilności polskiej sieci elektroenergetycznej. Nabór potrwa do 30 maja 2025 r.
do 31.05.2025	Do 31 maja 2025 r. trwa kolejny nabór wniosków skierowany do pszczelarzy. Do każdej rodziny pszczelej, która przezimowała, mogą oni otrzymać 50 zł. Wsparcie ma charakter pomocy de minimis.
do 30.06.2025	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa przypomina, iż dobiega końca realizacja Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. W związku z tym korzystający ze „Wsparcia inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój” zobligowani są do zakończenia przedsięwzięć, na które otrzymali dofinansowanie, a także złożenia wniosku o płatność. Termin na wywiązanie się z tych zobowiązań mija 30 czerwca 2025 r.
do 31.08.2025	Do 31 sierpnia 2025 r. wydłużono termin na realizację zaplanowanych inwestycji i złożenie wniosku o płatność w ramach programu Modernizacji gospodarstw rolnych w ramach obszaru D (racjonalizacja technologii produkcji, wprowadzenie innowacji, zmiana profilu produkcji, zwiększenie skali produkcji, poprawa jakości produkcji lub zwiększenie wartości dodanej produktu). Nowy termin dotyczy rolników, którzy złożyli wnioski w naborze prowadzonym w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 między 5 czerwca a 19 lipca 2023 r.
do 30.09.2025	Do 30 września 2025 r. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa prowadzi nabór wniosków o przyznanie pomocy finansowej dla kół gospodyń wiejskich. Pomoc jest kontynuacją wsparcia finansowego udzielanego kołom wpisanym do Krajowego Rejestru Kół Gospodyń Wiejskich od 2018 r. Wnioski o przyznanie pomocy finansowej dla kół gospodyń wiejskich należy składać do kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na siedzibę koła.

WARTO WIEDZIEĆ

Lokalne Grupy Działania prowadzą nabory wniosków dotyczące dofinansowania na rozwój pozarolniczych funkcji małych gospodarstw rolnych w zakresie tworzenia lub rozwijania: gospodarstw agroturystycznych, zagród edukacyjnych, gospodarstw opiekuńczych. Nie czekaj, sprawdź czy Twoja LGD wpisała powyższe w swoją strategię działania. Bazę LGD i kontakt do nich znajdziesz na stronie: <https://dprow.umww.pl/obszary-wiejskie/lokalne-grupy-dzialania/>

„Ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o środkach ochrony roślin (Dz. U. z 2024 r. poz. 630.) nakłada na użytkowników obowiązek posiadania uprawnień do stosowania środków ochrony roślin.

Użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do cyklicznych szkoleń uzupełniających, bo po upływie 5 lat wydane zaświadczenie traci swoją ważność.

WODR w Poznaniu organizuje szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin: dwudniowe szkolenia podstawowe oraz jednodniowe szkolenia uzupełniające w zakresie środków ochrony roślin sprzętem naziemnym, z wyłączeniem sprzętu montowanego na pojazdach szynowych oraz innego sprzętu stosowanego w kolejnictwie oraz metodą fumigacji."

WODR organizuje bezpłatne szkolenia, konferencje i pokazy dla rolników. Wykaz dostępny jest i na bieżąco aktualizowany na stronie internetowej www.wodr.poznan.pl w zakładce wydarzenia. Zaświadczenia wydawane są ze szkoleń podstawowych.

WODR organizuje bezpłatne szkolenie dla wszystkich rolników realizujących interwencję dotyczącą dobrostanu zwierząt, którzy zgodnie z ustawą o PS WPR 2023-2027 zobowiązani są do jednorazowego odbycia szkolenia z zakresu metod ograniczających stosowanie antybiotyków w produkcji zwierzęcej, po którym otrzymają zaświadczenie o ukończeniu szkolenia. Zaświadczenie o jego ukończeniu trzeba złożyć do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Doradcy Wielkopolskiego Ośrodka Rolniczego w Poznaniu świadczą odpłatne usługi w zakresie wypełniania wniosków o dopłaty bezpośrednie. Zapraszamy do gminnych biur.

Informujemy, że od 01.01.2026 r. wszystkie zdarzenia dotyczące bydła, owiec, kóz, świń i koniowatych będą rejestrowane wyłącznie za pośrednictwem systemu IRZplus.

Zobacz, jaki jest status Twojego wniosku złożonego w ramach programu Mój Prąd 6.0. Od teraz można sprawdzić status swojego wniosku złożonego w programie Mój Prąd 6.0 również na stronie mojprad.gov.pl. Przygotuj: numer wniosku, adres e-mail podany we wniosku oraz unikalny numer punktu poboru energii (PPE). Następnie wybierz odpowiedni nabór – w tym przypadku MP6 – i po wpisaniu danych kliknij „Sprawdź status swojego wniosku”.

INTERWENCJA „ROLNICTWO EKOLOGICZNE” W 2025 ROKU

Zasady interwencji „Rolnictwo ekologiczne” regulowane są Rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności ekologicznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. z 2025 poz. 102, z późn. zm.) oraz Ustawą z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 1741, z późn. zm. – art. 43).

MAGDALENA STACHOWIAK | DZIAŁ ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA

Ze wsparcia w ramach tej interwencji może skorzystać rolnik, który:

- jest objęty nadzorem jednostki certyfikującej w ramach systemu kontroli i certyfikacji w rolnictwie ekologicznym;
- posiada gospodarstwo rolne o powierzchni nie mniejszej niż 1 ha UR;
- prowadzić produkcję rolną zgodnie z przepisami określonymi m.in. w rozporządzeniu PE i Rady (UE) 2018/848 oraz w ustawie o rolnictwie ekologicznym i produkcji ekologicznej;
- realizuje warianty interwencji zgodnie z planem działalności ekologicznej przez 5 lat.

Ponadto:

- prowadzi uprawę gatunków roślin określonych w załączniku ww. rozporządzenia,
- w przypadku płatności do upraw paszowych na gruntach ornych oraz do trwałych użytków zielonych posiada obsadę zwierząt – min. 0,3 DJP/ha;
- w przypadku premii za prowadzenie zrównoważonej produkcji roślinno-zwierzęcej, posiada obsadę zwierząt 0,5-1,5 DJP na każdy hektar UR;
- posiada plan działalności ekologicznej i prowadzi rejestr zabiegów agrotechnicznych i/lub wypasu zwierząt;
- w przypadku podstawowych upraw sadowniczych, ekstensywnych upraw sadowniczych oraz upraw jagodowych: uprawia gatunki w okresie owocowania, a w przypadku upraw niebędących w okresie owocowania – potwierdzi, że do założenia tych upraw wykorzystał materiał nasadzeniowy odpowiedniej jakości; utrzyma minimalną obsadę dla poszczególnych gatunków roślin oraz wykona co roku na plantacji zabiegi uprawowe i pielęgnacyjne.

W ramach interwencji płatność przysługuje do powierzchni użytków rolnych (GO, TUZ, upraw trwałych – sadowniczych).

W tabeli przedstawiono poszczególne pakiety wraz ze stawkami płatności. Gospodarstwo prowadzące zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą otrzyma dodatkową płatność (573 zł) do każdego hektara zgłoszonego do płatności ekologicznej. Warunkiem jest posiadanie obsady zwierząt od 0,5 do 1,5 DJP/ha na każdy hektar UR w gospodarstwie.

Lp.	Pakiety	Stawka płatności zł/ha	
		w okresie konwersji	po okresie konwersji
1.	Uprawy rolnicze	1 697	1 571
2.	Uprawy warzywne	3 021	2 391
3.	Uprawy zielarskie	1856	1856
4.	Podstawowe uprawy sadownicze	3 105	1 961
5.	Uprawy jagodowe	2 495	2 213
6.	Ekstensywne uprawy sadownicze	1326	1899
7.	Uprawy paszowe na GO – warunek posiadania zwierząt min. 0,3 DJP/ha	1638	1504
8.	TUZ – warunek posiadania zwierząt min. 0,3 DJP/ha	1043	1043
9.	Małe gospodarstwa z uprawami ekologicznymi – warunek posiadania zwierząt min. 0,3 DJP/ha	1640	2213
10.	Premia za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą	+573	

W ramach interwencji stosowana jest degresywność płatności. Płatność będzie przyznawana w wysokości:

- 100% stawki podstawowej – za powierzchnię od 0,10 ha do 50 ha;
- 75% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 50 ha do 100 ha;
- 60% stawki podstawowej – za powierzchnię powyżej 100 ha.

W 2025 roku w interwencji ekologicznej pojawiły się następujące zmiany:

- możliwość prowadzenia całorocznego wypasu na TUZ,
- wprowadzenie uproszczenia polegającego na odejściu od obowiązku wskazywania numerów identyfikacyjnych zwierząt przy składaniu oświadczeń zawierających zgody rolników, którzy ubiegają się o płatności ekologiczne do powierzchni upraw paszowych na gruntach ornych lub do trwałych użytków zielonych (TUZ) w ramach tzw. „grupy rolników” oraz rolników ubiegających się o premię za zrównoważoną produkcję roślinno-zwierzęcą. Uproszczenie dotyczy gatunków oznakowanych numerami indywidualnymi lub liczby zwierząt oznakowanych grupowo,
- dostosowanie nazewnictwa upraw kukurydzy – w ramach interwencji rolnictwo ekologiczne zostało wprowadzone nazewnictwo takie jak w przypadku innych interwencji objętych PS WPR; w przypadku Pakietu 1. Uprawy rolnicze lista roślin uzupełniona jest o pozycję „kukurydza – plantacja nasienna”.

Natomiast od 2026 nastąpi przeniesienie uprawy soczewicy jadalnej z Pakietu 2. Uprawy warzywne do Pakietu 1. Uprawy rolnicze oraz przeniesienie uprawy babki lancetowatej z Pakietu 3. Uprawy zielarskie do Pakietu 1. Uprawy rolnicze.

Pozostałe wymogi obowiązują tak jak w 2025 roku. Osoby, które chcą realizować interwencję Rolnictwo ekologiczne od 2025 roku muszą pamiętać, że przed złożeniem wniosku o dopłaty obszarowe muszą zwrócić się do wybranej jednostki certyfikującej z wnioskiem o objęcie ich gospodarstwa systemem kontroli i certyfikacji. Następnie udać się do doradcy w celu sporządzenia planu działalności ekologicznej. Warto podkreślić, że zobowiązanie ekologiczne trzeba realizować przez kolejnych 5 lat.

14 marca 2025 roku skończyło się działanie Rolnictwo ekologiczne w ramach PROW 2014-2020. Rolnicy, którzy chcieliby kontynuować działanie w ramach PS WPR 2023-2027 muszą sporządzić nowy plan działalności ekologicznej. Co ważne płatności ekologiczne w okresie konwersji, przysługują nie dłużej niż przez okres pierwszych 3 lat realizacji zobowiązania. Jeśli zatem rolnik do danego gruntu otrzymał płatności ekologiczne w ramach działań PROW 2004-2006, PROW 2007-2013 czy PROW 2014-2020 – do takiego gruntu przysługuje płatność ekologiczna wg stawek określonych dla okresu po konwersji (niższa). ■

Źródła:

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 kwietnia 2023 r. w sprawie szczegółowych warunków i szczegółowego trybu przyznawania i wypłaty płatności ekologicznych w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. z 2025 poz. 102, z późn. zm.).

Prezentacja MRiRW „Płatności w ramach systemu wsparcia bezpośredniego oraz płatności obszarowe II filaru WPR -kampania 2025 r.”.

STOSOWANIE DOBRYCH PRAKTYK ROLNICZYCH. AKTUALIZACJA PROGRAMU AZOTANOWEGO ORAZ USTAWA PRAWO WODNE

Podstawowym zadaniem dyrektywy azotanowej jest ograniczenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych. Temu służy wprowadzenie tzw. Programu działań, który obowiązuje od 2018 roku. Określone w nim zostały zasady m.in. sposoby przechowywania nawozów naturalnych i kiszzonek, terminy stosowania nawozów oraz ich maksymalne dawki, prowadzenie rejestru zabiegów agrotechnicznych i opracowania planów nawożenia azotem.

MAGDALENA SZCZEPANIAK | DORADCA WODR W POWIECIE KOŚCIAŃSKIM

Sporządzenie i stosowanie planu nawozowego zaleca się każdemu rolnikowi, który chce racjonalnie nawozić swoje pola. Jednak część gospodarstw jest zobowiązana do posiadania planu nawozowego. Wymóg ten dotyczy rolników:

- realizujących pakiet „Rolnictwo zrównoważone” w programie rolnośrodowiskowym;
- posiadających gospodarstwa położone na OSN, o powierzchni powyżej 100 ha UR lub powyżej 50 ha upraw intensywnych lub powyżej 60 DJP zwierząt;
- prowadzących chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 tys. stanowisk lub chów lub hodowlę świń powyżej 2 tys. stanowisk (dla świń o wadze ponad 30 kg) lub 750 stanowisk dla macior;
- nabywających nawóz naturalny od ww. gospodarstw.

W ostatnich dwóch latach za opracowanie i przestrzeganie planu nawozowego rolnik może otrzymać dodatkowe pieniądze. Plan nawozowy to praktyka wchodząca w skład ekoschematu rolnictwo węglowe i zarządzanie składnikami odżywczymi. Za realizację tej praktyki w zależności od wariantu można uzyskać od 1-3 pkt i odpowiednio ok. 100 i 300 zł/ha. Praktyka opracowanie i przestrzeganie planu nawożenia w ramach ekoschematu Rolnictwo węglowe jest bardzo łatwa do wdrożenia i widzimy z tego tytułu duże zainteresowanie wśród rolników. Należy jednak pamiętać aby taki plan nawozowy dla ekoschematów był opracowany i przestrzegany dotyczy całego gospodarstwa oraz dodatkowo rolnik prowadzi rejestr zabiegów agrotechnicznych.

CO OBOWIĄZUJE ROLNIKA OD 1 STYCZNIA 2025 I NA CO NALEŻY ZWRÓCIĆ SZCZEGÓLNĄ UWAGĘ?

Podstawowym i głównym celem Programu azotanowego jest zmniejszanie zanieczyszczenia wód spowodowanego nawożeniem użytków rolnych nawozami naturalnymi (gnojówka, gnojowica, obornik), zawierającymi związki azotu oraz zapobieganie dalszym zanieczyszczeniom tego rodzaju.

Zgodnie z przepisami jakimi obowiązują od 1 stycznia 2025 r. każde gospodarstwo w którym prowadzona jest produkcja zwierzęca w liczbie mniejszej lub równej 210 DJP musi dostosować powierzchnię i pojemność posiadanych miejsc do przechowywania nawozów naturalnych do zasad, które obowiązują w Programie azotanowym. Przechowywanie nawozów naturalnych i postępowania z odciekami, postanawia się wg programu, że pojemność zbiorników na gnojowicę i gnojówkę powinna umożliwić przechowywanie ich przez okres 6 miesięcy. Powierzchnia natomiast do przechowywania obornika powinna umożliwić przechowywanie go przez okres 5 miesięcy.

Podmioty prowadzące produkcję rolną oraz podmioty prowadzące działalność, o której mowa w art. 102 ust. ustawy z dnia 20 lipca 2017r. – Prawo wodne, zapewniają bezpieczne dla środowiska przechowywanie nawozów naturalnych, wywarzanych w gospodarstwie rolnym lub przyjętych od innego gospodarstwa rolnego, przez okres, w którym nie jest możliwe ich rolnicze wykorzystanie.

Każde gospodarstwo rolne prowadzące chów i hodowlę zwierząt powinno posiadać płytę lub wyznaczone miejsce szczelne i nieprzepuszczalne do gruntu. Nie wszystkie gospodarstwa utrzymujące zwierzęta w gospodarstwie posiadają płytę tak jak na zdjęciu 1.

Możemy sobie zadać pytanie, co w przypadku przechowywania obornika na gruncie do 6 miesięcy? Możliwość przymowania obornika bezpośrednio na gruncie nie zwalnia z obowiązku posiadania nieprzepuszczalnych miejsc do przechowywania obornika. Jest to rozwiązanie tymczasowe dla usprawnienia prac w gospodarstwie. Jedynym rozwiązaniem w gospodarstwie rolnym posiadającym zwierzęta jest utrzymywanie zwierząt w systemie otwartym. Taki przepis obowiązujący od 2023 roku. Ten system nie wymaga stosowania płyty ani zbiornika. W systemie otwartym nie ma budynków inwentarskich, a depozycja odchodów odbywa się bezpośrednio na grunt. Nie ma zatem obowiązku posiadania płyt, gdyż odchody nie podlegają zbieraniu i przechowywaniu. Jest to tym samym rodzaj nawożenia gruntu, na którym przebywają zwierzęta, stąd ilość azotu z depozycji odchodów nie może przekroczyć 170 kg N/ha/rok, a sama powierzchnia pastwiska musi być zadarniona. W przypadku znacznego zagęszczenia zwierząt i zniszczenia runi, która pokrywa teren, na którym przebywają zwierzęta, należy ją odnowić, czyli okresowo wyłączyć daną powierzchnię z użytkowania.

Rolnicy często dopytują, co w przypadku utrzymywania zwierząt na głębokiej ściółce? Prowadzenie chowu zwierząt w systemie ściółki głębokiej również nie zwalnia rolnika z obowiązku wyposażenia gospodarstwa w nieprzepuszczalne podłoże do przechowywania odchodów zwierzęcych. Przepis ten pozwala jedynie uwzględnić „przebywanie” obornika w budynku inwentarskim do czasu jego usunięcia- wskutek czego można zmniejszyć powierzchnię nieprzepuszczalnego miejsca do przechowywania o okres, w którym obornik przebywa w obiekcie inwentarskim, w którym prowadzony jest chów ściółkowy (ściółka głęboka).

Należy jednak pamiętać że pomiotu ptasiego nie przechowujemy bezpośrednio na gruncie i nie przewidujemy żadnych odstępstw od tego przepisu.

Sankcje za nieprzestrzeganie przepisów „Programu działań...” według WIOŚ:

Maksymalne stawki opłat obowiązujące od 1 stycznia 2025 r. wynoszą:

- 2 936,53 zł za stosowanie nawozów niezgodnie z przepisami Programu działań lub z planem nawożenia azotem;
- 4 404,80 zł za przechowywanie nawozów naturalnych niezgodnie z przepisami Programu działań;
- 734,13 zł za prowadzenie dokumentacji realizacji Programu działań niezgodnie z przepisami tego Programu, lub za jej brak;
- 743,13 zł za brak planu nawożenia azotem.

(Monitor Polski z dnia 23.10.2024 r., poz. 911)

Za nieprzestrzeganie przepisów dyrektywy azotanowej rolnik może zostać ukarany podwójnie.

Kara może zostać nałożona przez WIOŚ jak i przez ARImR z tytułu warunkowości. ■

NOTOWANIA CEN

PRODUKTÓW ROLNICZYCH I ŚRODKÓW DO PRODUKCJI ROLNEJ W WIELKOPOLSCE

EWA WILCZEK | DZIAŁ EKONOMIKI I ZARZĄDZANIA GOSPODARSTWEM ROLNYM

Targowisko, kwiecień 2025										
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
Żyto paszowe	zł/dt	80,00	73,10	70,00		70,00	72,00	69,37	70,00	72,07
Pszenica paszowa	zł/dt	93,00	92,00	87,88		90,00	85,50	91,93	92,00	90,33
Jęczmień paszowy	zł/dt	85,00	81,51	85,00		80,00	79,00	78,08	86,00	82,08
Pszenżyto	zł/dt	85,00	85,56	86,00		80,00	78,00	77,00	80,00	81,65
Mieszanaka zbożowa	zł/dt	80,00	75,76			80,00	75,00	75,00	80,00	77,63
Ziemniaki jadalne	zł/kg	2,25	2,30	2,43	2,65	2,33	2,08	2,52	2,50	2,38
Marchew jadalna	zł/kg	3,20	3,70	3,70	3,63	3,60	3,43	3,25	3,50	3,50
Pietruszka korzeń	zł/kg	7,80	7,80	7,75	7,75	7,60	7,50	7,34	7,50	7,63
Buraczki czerwone	zł/kg	3,75	3,50	3,50	3,00	3,20	3,00	3,00	3,17	3,26
Seler	zł/kg	7,30	7,00	7,10	7,12	7,30	7,17	7,00	7,33	7,16
Por	zł/kg	8,80	8,40	8,70	8,15	8,75	8,70	8,32	8,67	8,56
Pomidory	zł/kg	15,50	15,00	16,67	15,00	15,10	15,00		15,50	15,40
Ogórki	zł/kg	12,50	13,20	13,50	12,00		12,00		12,33	12,59
Prosię (15 kg)	zł/szt				220,00					220,00
Cielę (40kg)	zł/szt	1200,00								1200,00
Krowy	zł/szt									
Jaja	zł/szt	1,20	1,40	1,20	1,10	1,32	1,23	1,13	1,23	1,23
Ziemniaki jadalne wczesne	zł/dt									
Kapusta biała	zł/kg	3,17	3,60	3,57	3,10	3,01	3,60	3,54	3,65	3,40
Jabłka deserowe	zł/kg	4,75	4,35	4,70	4,58	4,63	4,33	4,05	4,17	4,44
Truskawki	zł/kg	30,00								
Pomidory spod osłon - malinowe	zł/kg	16,50		16,00	16,10		15,00	15,63	16,00	15,87
Ogórki spod osłon - długie	zł/kg	14,30		15,00	14,00		15,00	14,00	14,90	14,53

Przedsiębiorstwa zbożowo-młynarskie i zakłady przetwórcze, kwiecień 2025										
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
Żyto konsumpcyjne	zł/dt	74,00	69,00	69,50	72,66	73,28		68,00	69,20	70,80
Pszenica konsumpcyjna	zł/dt	95,00	91,00	91,00	95,27	94,62	97,00	93,00	91,80	93,59
Jęczmień konsumpcyjny	zł/dt	75,00	71,00	71,50	74,77	75,00		75,00	70,35	73,23
Pszenica paszowa	zł/dt	89,72	85,00	87,00	87,74	88,78	89,67	90,00	84,77	87,83
Żyto paszowe	zł/dt	69,00	66,50	66,00	65,00	69,82	69,00	67,11	65,00	67,18
Jęczmień paszowy	zł/dt	80,00	77,00	78,00	77,00	79,97	80,00	77,29	78,00	78,41
Pszenżyto	zł/dt	81,16	79,00	79,00	81,95	79,75	81,67	78,00	79,00	79,94
Owies	zł/dt	73,03	71,00	72,00	73,00	73,00		72,10	71,80	72,28
Kukurydza na ziarno	zł/dt	86,00		83,00	83,00	85,66		84,00	85,00	84,44
Groch	zł/dt	112,35			110,00	114,49				112,28
Mak	zł/dt									
Gryka	zł/dt				156,00					156,00
Łubin słodki	zł/dt	117,70			115,00	115,56				116,09
Ziemniaki przemysłowe	zł/dt	31,00								31,00

Usługi,				
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III
1 godz. najmu pracownika	zł/h	31,50	35,00	31,25
Orka pługiem 3-skib ciągnik do 60 KM	zł/h	240,00	208,33	250,00
Orka pługiem 3-skib ciągnik pow. 60 KM	zł/h	389,26	221,67	316,67
Podorywka	zł/h	321,86	250,00	226,67
Kultywatorowanie	zł/h	270,00	213,33	200,00
Talerzowanie	zł/h	311,86	220,00	200,00
Bronowanie	zł/h	260,00	233,33	141,25
Agregat uprawowy	zł/h	360,00	246,67	236,67
Agregat uprawowo-siewny	zł/h	363,95	316,67	270,00
Siew siewnikiem zbożowym	zł/h	265,00	233,33	210,00
Siew siewnikiem punktowym	zł/h	270,00	300,00	194,17
Sadzenie ziemniaków	zł/h		150,00	258,75
Roztrzaskacz obornika+ładowacz	zł/h	380,00	373,33	410,00
Rozsiewacz wapna	zł/h	231,64	220,00	153,33
Opryskiwacz zawieszany	zł/h	212,88	130,00	148,33
Kosiarka rotacyjna	zł/h	360,00	233,33	139,17
Kosiarko-sieczkarnia	zł/h	600,00		515,63
Kombajn zbożowy	zł/h	742,53	535,00	426,88
Kombajn zbożowy zbiór kukurydzy na ziarno	zł/h	600,00	626,67	562,50
Kombajn do ziemniaków	zł/h	224,90	366,67	400,00
Kombajn do buraków	zł/h	1200,00		900,00
Prasa do słomy kostkująca wielkogabarytowa	zł/h	240,00	256,67	212,50
Prasa do słomy (zwijająca)	zł/h	202,33	316,67	250,83
Ciągnik U-3512 (lub inny do 60 KM) z 1 przyczepą	zł/km	7,45		7,45
Ciągnik U-3512 (lub inny do 60 KM) z 2 przyczepami	zł/km	6,75		6,80

Małe ubojnie i przetwórnie - dzienny				
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III
Żywiec wieprzowy kl. I	zł/kg	6,43	6,08	6,53
Żywiec wieprzowy wybrakowany	zł/kg	3,20	3,78	3,74
Żywiec wołowy kategoria A	zł/kg	13,25	12,85	13,55
Żywiec wołowy wybrakowany	zł/kg	5,55	7,01	8,78

Duże Zakłady Przetwórcze - dzienny				
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III
Żywiec wieprzowy kl. I	zł/kg			6,62
Żywiec wieprzowy wybrakowany	zł/kg			3,64
Żywiec wołowy kategoria A	zł/kg			13,00
Żywiec wołowy wybrakowany	zł/kg			7,00

Rejon I: Złotów, Piła, Chodzież, Czarnków-Trzcianka.

Rejon V: Wągrowiec, Gniezno, Września, Sępólno.

Rejon II: Szamotuły, Międzychód, Nowy Tomyśl, Grodzisk Wlkp., Wolsztyn.

Rejon VI: Konin, Turek, Koło.

Rejon III: Kościan, Leszno, Gostyń, Rawicz.

Rejon VII: Krotoszyn, Jarocin, Pleszew, Kalisz.

Rejon IV: Oborniki, Poznań, Środa Wlkp., Śrem.

Rejon VIII: Ostrów Wlkp., Ostrzeszów, Kępno.

kwiecień 2025

Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
36,00	35,00	32,00	32,50	32,00	33,16
290,00	255,00	243,33	221,00	250,00	244,71
336,67	301,67	313,33	301,33	330,00	313,82
260,00	205,00	200,00	197,50	190,00	231,38
180,00	199,50	200,00	197,50		208,62
180,00	222,33	210,00	222,00	280,00	230,77
152,50	193,67	180,00	210,00	180,00	193,84
230,00	232,50	240,00	220,00	215,00	247,60
270,00	276,67	285,00	279,28	275,00	292,07
190,00	215,00	231,67	223,50	235,00	225,44
200,00	207,50	265,00	201,67	165,00	225,42
213,75	200,00		200,30	190,00	202,13
300,00	350,00	360,00	375,00	355,00	362,92
256,67	225,00	190,00	195,00	157,50	203,64
140,00	152,50	133,33	140,00	150,00	150,88
220,00	172,50	185,00	168,33	170,00	206,04
506,67	650,00	675,00	741,67	650,00	619,85
443,75	490,00	485,00	478,75	500,00	512,74
497,50	555,00	552,50	550,00	555,00	562,40
360,00	362,50	380,00	330,00	650,00	384,26
900,00	990,00	1010,00	575,00	920,00	927,86
300,00	236,67		180,00	250,00	239,40
145,33	194,00	25,00	208,63	225,00	195,98
8,00	8,20	7,50	7,80	7,50	7,70
7,60	7,50	7,00	7,40	6,90	7,14

ubój do 400 szt., kwiecień 2025

Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
6,43	6,63	6,20	5,95	6,73	6,37
4,30	3,62	4,33	3,80	5,00	3,97
12,34	14,18	12,45	13,25	12,57	13,05
6,80	8,64	8,73	11,20	8,90	8,20

ubój powyżej 400 szt., kwiecień 2025

Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
6,43			5,98		6,34
4,30			3,75		3,90
11,90			11,40		12,10
6,80			6,10		6,63

Prywatni oferenci, kwiecień 2025

Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
Prowit LP	zł/dt	310,00	298,00	365,00	437,50	322,67	340,00	344,00	313,00	341,27
Prowit T	zł/dt	275,61	326,00	262,00	378,00	284,33	360,00	310,00	297,50	311,68
Mieszanka PW	zł/dt	165,50	266,50	224,00	245,50	249,75	265,00	232,50	238,00	235,84
Mieszanka PT-1	zł/dt	183,48	200,00	254,50	220,00	192,75	186,44	210,00	248,67	211,98
Mieszanka PT-2	zł/dt	174,08	200,00	245,00	220,00	199,50	186,77	198,50	230,67	206,81
Mieszanka L	zł/dt	165,33	202,00	202,83	230,00	216,75	208,33	203,00	229,50	207,22
Mieszanka CJ	zł/dt	180,90	229,00	215,67	243,00	250,25	233,33	242,00	226,00	227,52
Mieszanka B	zł/dt	168,48	200,00	211,67	304,50	196,50	204,67	229,00	226,39	217,65
Koncentraty 10%-owe dla:										
loch	zł/dt	380,16	316,67	310,50	354,88	326,33	322,00	293,00	311,00	326,82
prosiąt	zł/dt		330,00	317,50	332,00	361,33	364,33	350,00	356,00	344,45
warchlaków	zł/dt	317,52	315,00	290,75	356,00	354,00	376,00	325,00	339,00	334,16
tuczników	zł/dt	316,44	340,00	294,38	382,33	341,00	355,00	352,00	332,00	339,14
Koncentraty 15%-owe dla:										
loch	zł/dt	350,00		326,25	334,67	354,67				341,40
prosiąt	zł/dt	285,00		367,50	413,33	398,67				366,13
warchlaków	zł/dt	330,00	360,00	340,00	407,67	378,33		375,00	370,00	365,86
tuczników	zł/dt	297,96	332,00	317,50	338,67	356,33		330,00	337,00	329,92
Koncentraty 20%-owe dla:										
loch	zł/dt	339,80		326,25	365,00	335,67	250,00	334,00	330,00	325,82
prosiąt	zł/dt	425,60	354,67	327,00	335,00	387,67	297,00	359,60	371,33	357,23
warchlaków	zł/dt	300,60		325,00	336,33	368,00	270,00	321,28	359,00	325,74
tuczników	zł/dt	266,12		299,50	276,67	332,33	285,00	335,00	328,67	303,33
Inne pasze:										
śruta sojowa	zł/dt	209,00	225,33	233,56	217,25	211,75	225,00	222,50	268,33	226,59
śruta rzepakowa	zł/dt	146,00	148,25	164,13	150,75	153,50	160,00	164,50	182,00	158,64
otręby pszenne	zł/dt	100,50	85,00	86,31	81,00	85,00	94,33	75,00	92,00	87,39
otręby żytnie	zł/dt	88,50	58,00	71,44	73,33	75,00	85,00		79,00	75,75
Nawozy mineralne:										
Mocznik (46%)	zł/dt	271,50	226,75	232,88	233,00	248,88	253,78	248,13	229,67	243,07
Salettra amonowa (34%)	zł/dt	192,50	179,20	173,81	171,00	187,50	192,00	191,38	175,00	182,80
Salettrazak (28%)	zł/dt	171,75	159,60	157,88	152,75	173,60	181,17	186,50	161,33	168,07
Superfosfat granulowany (18%)	zł/dt		186,33	169,00	148,00	218,50			152,50	174,87
Superfosfat pylisty (18%)	zł/dt		142,00	170,00		150,00				154,00
Sól potasowa (60%)	zł/dt	178,50	199,00	185,08	182,33	181,50	187,00	187,25	212,67	189,17
Polifoska 8:24:24	zł/dt	287,50	275,00	283,67	294,00	284,33	293,17	295,00	295,00	288,46
Polifoska 6:20:30	zł/dt	288,00	249,00	273,58	290,25	288,00	285,17	291,00	297,00	282,75
Polifoska 4:12:32	zł/dt	260,00	259,50	279,00	260,50	265,00	280,00	265,00	256,00	265,63
Amofoska 4:16:18	zł/dt	175,00		219,17	222,50		175,00	220,00	188,00	199,94
Siarczan potasu	zł/dt			330,00			300,00			315,00
Superfosfat wzmocniony (40%)	zł/dt	268,00	253,33	274,83	268,33			275,00	269,00	268,08

Owoce i warzywa (sprzedaż hurtowa przez rolnika), kwiecień 2025										
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
Jabłka deserowe	zł/kg	3,60	3,75	3,25	3,71		3,83	3,70	3,25	3,58
Wiśnie	zł/kg									
Truskawki	zł/kg									
Pomidory gruntowe do przetwórstwa	zł/kg						10,00			
Ogórki gruntowe	zł/kg	8,80	9,00	8,00			8,00			8,45
Papryka czerwona	zł/kg	18,00	17,50	16,90	17,00		18,00			17,48
Papryka zielona	zł/kg	10,00	10,00	9,00	9,50		10,00			9,70
Marchew jadalna	zł/kg	3,00	3,70	3,10	3,00	3,65	3,00	3,10	3,00	3,19
Pietruszka - korzeń	zł/kg	6,00	6,00	7,00	6,00		6,50	7,00	6,75	6,46
Buraczki czerwone	zł/kg	2,10	2,50	2,33	2,18		2,43	2,15	2,10	2,25
Seler	zł/kg	4,50	4,83	5,29	5,50		5,00	4,75	4,50	4,91
Por	zł/kg	6,00	6,00	6,93	7,00		6,00	6,90	6,00	6,40
Cebula	zł/kg	3,20	2,73	2,88	2,36	3,05	3,15	2,45	2,40	2,78
Kapusta biała	zł/kg	3,00	3,23	3,23	3,38		3,20	3,43	3,00	3,21
Ziemniaki jadalne	zł/dt	179,00	182,00	182,00	179,00	181,00	180,00	178,00	179,00	180,00
Jabłka do przetwórstwa	zł/dt				200,00		210,00			205,00
Ogórki spod osłon	zł/dt	810,00			785,00		800,00	790,00	800,00	797,00
Pomidory spod osłon	zł/dt	900,00			990,00		1100,00	1000,00	1100,00	1018,00
Kapusta biała wczesna	zł/dt				550,00				550,00	
Ogórki spod osłon - długie	zł/dt	800,00			820,00		800,00	790,00	780,00	798,00
Pomidory spod osłon - malinowe	zł/dt	1300,00			1150,00		1200,00	1300,00	1200,00	1230,00

Pozostałe ceny, kwiecień 2025										
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
Olej napędowy	zł/l	6,22	6,05	6,13	6,07	6,13	5,94	6,21	6,18	6,12
Cena sznurka do prasy	kl.	49,33	54,80	68,08	55,45	52,75	48,00	55,50	49,67	54,20
Cena siatki do prasy	zł/dt		443,33	426,25	397,25	395,00	425,00	450,50	421,67	422,71
Słoma żytnia	zł/dt	33,00	37,00	34,58	36,00	33,00	34,00	35,00	35,00	34,70
Słoma jęczmienna	zł/dt	37,00	42,00	38,00	42,00	37,00	38,00	40,00	39,00	39,13
Słoma pszenna	zł/dt	41,00	42,00	44,83	46,75	41,00	42,00	47,00	42,00	43,32
Siano łukowe	zł/dt	48,00	53,00	52,00	52,00	51,00	49,33	48,00	50,67	50,50
Obornik	zł/dt	18,00	19,60	19,00	22,00	22,00	21,00	20,00	19,00	20,08
Wapno węglanowe (bez kosztów transportu)	zł/dt	50,00	50,00	46,00	49,33	46,00	47,00		48,00	48,05
Wapno tlenkowe (bez kosztów transportu)	zł/dt			27,00		26,00	25,00		24,00	25,50
Cielę 40 kg	zł/szt	936,67	1200,00	1170,00	1012,50	1161,25	933,33	896,67	1166,67	1059,64
Młódzież bydłęca 50 kg	zł/szt	2500,00	2500,00	2425,00	2333,33	2350,00	2300,00	2477,50	2166,67	2381,56
Jałówka hodowlana	zł/szt	6500,00	5960,00	6350,00	6500,00	6166,67	6500,00	6600,00	6533,33	6388,75
Łoszka hodowlana	zł/szt	866,67	1000,00	1000,00	1000,00	1000,00	850,00	816,67	916,67	931,25
Koszty wizyty weterynarza	zł/wizytę	110,00	115,00	110,00	130,00	115,00	120,83	120,00	110,00	116,35
Inseminacja lochy (nasienie+usługa)	zł	75,00	82,00	75,00	76,00	82,00	77,00	78,33	80,00	78,17
Inseminacja krowy (nasienie+usługa)	zł	115,00	128,60	130,00	110,00	125,00	115,33	110,00	110,00	117,99
Krowa użytkowa	zł/szt	5500,00	5760,00	5966,67	6000,00	6000,00	6000,00	5440,00	6000,00	5833,33
Jednostka zbożowa	zł/dt	77,94	74,88	75,75	75,68	77,90	79,56	76,62	74,89	76,65

Mleko, kwiecień 2025										
Wyszczególnienie	jedn.	Rejon I	Rejon II	Rejon III	Rejon IV	Rejon V	Rejon VI	Rejon VII	Rejon VIII	Średnia
Mleko - średnia cena w kl.extra	zł/l	2,24	2,24	2,35	2,24	2,41	2,17	2,23	2,27	2,27

PRENUMERATA:

Bezpośrednio w redakcji można zamówić prenumeratę indywidualną lub zbiorową na dowolny okres. Na prenumeratę zbiorową, powyżej 10 egzemplarzy czasopisma, udzielamy 25% rabatu.

Opłatę za wysyłkę należy przelać na rachunek Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu, ul. Sieradzka 29, 60-163 Poznań, numer konta: 31 1130 1088 0001 3152 0620 0003.

Adres, na który mamy wysyłać czasopismo należy wysłać do redakcji pocztą lub mailem: poradnik.gospodarski@wodr.poznan.pl, razem z dowodem wpłaty.

KOSZT PRENUMERATY:
ROCZNEJ
0,00 zł – odbiór u doradcy
39,82 zł – z wysyłką pocztową
PÓŁROCZNEJ
0,00 zł – odbiór u doradcy
21,72 zł – z wysyłką pocztową

Realizując obowiązek informacyjny, wynikający z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. UE. L. z 2016 r. Nr 119, str. 1) – dalej RODO, Zamawiający informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (ADO) jest Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu 60-163 Poznań, ul. Sieradzka 29, adres mailowy: wodr@wodr.poznan.pl, tel. 61 868 52 72.

2. W sprawach związanych z ochroną danych osobowych może Pani/Pan kontaktować się z powołanym przez ADO Inspektorem Ochrony Danych, na adres mailowy: iod@wodr.poznan.pl.

3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane na podstawie:

a) art. 6 ust. 1 lit. b) RODO, w celu realizacji zamówienia na prenumeratę miesięcznika „Poradnik Gospodarski”,

b) Art. 6 ust. 1 lit. c) w celu rozliczenia opłat za prenumeratę miesięcznika.

4. Odbiorcami Pana/Pana danych mogą być:

a) podmioty uprawnione do obsługi doręczeń (kurierzy, operatorzy pocztowi),

b) podmioty, którym powierzyliśmy przetwarzanie danych osobowych na podstawie odrębnych umów (np. serwis sprzętu IT),

c) organy i podmioty upoważnione z mocy prawa.

5. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane przez okres 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, w którym nastąpiła rezygnacja z prenumeraty i została wystawiona ostatnia faktura/rachunek.

6. Pani/Pana dane osobowe nie będą profilowane oraz poddawane zautomatyzowanym procesom decyzyjnym.

7. Pani/Pana dane nie będą przekazywane do Państw trzecich oraz organizacji międzynarodowych i nie będą podlegały transgranicznemu przetwarzaniu.

8. Ma Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych osobowych, do ich sprostowania, usunięcia w zakresie wynikającym z przepisów prawa, ograniczenia ich przetwarzania, wniesienia sprzeciwu wobec ich przetwarzania, a także prawo do przeniesienia swoich danych osobowych.

9. Ma Pani/Pan prawo wnieść skargę do organu nadzorczego, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych (ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa). Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i skróć w tekstach. Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych i nie odpowiada za treść reklam i ogłoszeń.

**ŁÓDZKI OŚRODEK
DORADZTWA
ROLNICZEGO**
z siedzibą
w Bratoszewicach

NAJWIĘKSZE WYDARZENIE
ROLNICZE 2025 ROKU

VI KRAJOWE DNI POLA BRATOSZEWICE 2025

**13-15
CZERWCA 2025**

#CentrumPolskiegoRolnictwa

www.krajowednipola2025.pl

- Ponad 20 ha terenu wystawowego
- Około 800 odmian roślin uprawnych
- Innowacyjne rolnictwo
- Wystawa zwierząt hodowlanych
- Łódzka tradycja
- Fachowe doradztwo

- Krótkie łańcuchy dostaw
- II Mistrzostwa Szkół Rolniczych
- Pokazy, prelekcje, konkursy
- Bogate strefy tematyczne

PATRONAT MEDIALNY

SPONSORZY

SELINKO NALEŻAŁO DO PSZCZELARZY

Coroczne święto pszczelarzy w Sielinku już za nami.

XXXI Forum Pszczelarskie przebiegło pod znakiem wymiany wiedzy i owocnych dyskusji, które integrują całe środowisko pasjonatów pszczół.

MARTA KACZMAREK | SEKCJA PROMOCJI I WYDAWNICTW

Forum Pszczelarskie w Sielinku odbyło się po raz trzydziesty pierwszy. Wydarzenie organizowane przez Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu oraz Wojewódzki Związek Pszczelarzy w Poznaniu przyciągnęło dziesiątki pasieczników, którzy mogli pozyskać nową wiedzę, a także podjąć inspirujące rozmowy w swoim gronie.

Tegoroczna edycja Forum Pszczelarskiego została objęta patronatem Ministra do spraw Unii Europejskiej podczas prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w 2025 roku. Jednym z filarów programu prezydencji jest konkurencyjne i odporne rolnictwo, czego pszczelarstwo jest ważnym ogniwnem.

UZNANIE DLA PSZCZELARZY

Na Forum przybyło wielu znamienitych gości. Wśród nich byli między innymi dyrektor Departamentu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego Izabela Mroczek, wicewojewoda Jarosław Maciejewski, prezydent Polskiego Związku Pszczelarskiego Tadeusz Sabat, prezes Wojewódzkiego Związku Pszczelarzy w Poznaniu Piotr Borowiak, dyrektor WODR Justyna Winiarska i zastępca dyrektora WODR Kamil Łopuszyński.

Uroczystość rozpoczęła się wprowadzeniem trzynastu sztandarów reprezentujących WZP w Poznaniu oraz koła rejonowe zrzeszone w WZP. Przy tej okazji, zebranych przywitał komisarz Forum, Jędrzej Wigura. Następnie głos po kolei zabierali goście honorowi, którzy jednomyślnie podkreślali znaczenie organizowania takich spotkań oraz rolę pszczół w światowym ekosystemie.

Nie zabrakło również podziękowań i słów uznania dla pszczelarzy. Ich trud jest dostrzegany przez władze samorządowe, które regularnie wspierają finansowo działalność pasieczną. Pomoc płynie chociażby z Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, który tylko w zeszłym roku przekazał dwa miliony złotych wielkopolskim pszczelarzom na poprawę warunków rodzin pszczelich i zakup pokarmów. Odbyło się to w ramach programu, który funkcjonuje od 2018 roku i na który Samorząd Województwa Wielkopolskiego, za sprawą wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, przeznaczył już łącznie czternaście milionów złotych. W 2025 roku wsparcie wyniesie dwa miliony złotych i będzie przeznaczone na zakup węzy pszczelej. Do tych działań dochodzi również posadzenie 65 tysięcy drzew miododajnych oraz finansowanie pasiek edukacyjnych.

ELITA ZASŁUŻONYCH

Tradycyjnie już, podczas Forum odbyła się ceremonia uhonorowania zasłużonych pszczelarzy. Odznaczenia przekazali prezydent PZP Tadeusz Sabat oraz prezes WZP Piotr Borowiak.

Wyróżnieni pasiecznicy otrzymali odznaczenia Polskiego Związku Pszczelarskiego w kolorze brązu i srebra. Wręczono również trzy medale zasłużonych dla Wojewódzkiego Związku Pszczelarzy w Poznaniu imienia profesora Ryszarda Kosteckiego.

NAUKA I WYMIANA DOŚWIADCZEŃ

Po części oficjalnej nadszedł czas na meritum spotkania, czyli prelekcje naukowe. Jako pierwszy wystąpił doktor inżynier Łukasz Ignasiak z Sieci Badawczej Łukasiewicz – Poznański Instytut Technologiczny. Podsumował on projekt grupy operacyjnej Systemu Nadzoru Ula Pszczelego, który polega na opracowaniu i przygotowaniu urządzenia gotowego do zastosowania w skutecznej walce z dręczeniem pszczelim wraz z metodyką działań dla pasieczników.

Następnie wykład poprowadził magister inżynier Tomasz Kędziora z Technikum Pszczelarskiego w Pszczelej Woli. Panel obejmował temat gospodarki pasiecznej w zmieniających się warunkach klimatyczno-przyrodniczych Polski. Poruszane wątki żywo interesowały uczestników, którzy włączyli się do dyskusji i dopytywali o nurtujące ich kwestie.

KIERMASZ SPRZĘTU PASIECZNEGO

Oprócz części wykładowej, która odbywała się w Sali Muzeum Gospodarki Mięsnej, sporo działo się również przed budynkiem. Na terenie rozstawione były stoiska z różnorodną ofertą sprzętu, uli i produktów pasiecznych, z czego kupujący chętnie korzystali. Ponadto, można było pozyskać maskotki, gadżety i akcesoria – wszystko z motywem pszczelim.

Co najważniejsze, Forum Pszczelarskie było okazją do spotkania w branżowym gronie, co sprzyja szerzeniu wiedzy, poznawaniu nowych praktyk oraz inspiracji do codziennej pracy w pasiece. Zapraszamy do Sielinka za rok! ■

TŁUMY LUDZI NA TARGACH AGROMARSZ W MARSZEWIE

Tysiące osób spędziło niedzielę na targach w Marszewie, korzystając z bogatej oferty regionalnych wystawców. Organizatorem wydarzenia był Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.

MARTA KACZMAREK | SEKCJA PROMOCJI I WYDAWNICTW

W tym roku Wiosenne Targi Rolno-Ogrodnicze AGROMARSZ zgromadziły aż 170 wystawców, którzy prezentowali m.in. lokalne wyroby, rośliny, maszyny rolnicze, rękodzieło oraz akcesoria ogrodnicze. Szeroka oferta oraz piękna, słoneczna pogoda sprawiły, że targi przez cały dzień cieszyły się ogromnym zainteresowaniem.

Odwiedzający opanowali teren wydarzenia już wcześniej rano, natomiast oficjalna ceremonia rozpoczęcia imprezy miała miejsce tuż po godz. 11. Uczestników targów po kolei witali zgromadzeni goście, m.in. lokalni posłowie, przedstawiciele samorządu oraz dyrekcja WODR.

Jednym z tematów poruszanych podczas przemówień, obok podkreślenia znaczenia targów dla regionu i lokalnych producentów, było bezpieczeństwo żywnościowe. Jest to jeden z priorytetów programu prezydencji Polski w Radzie UE, niezwykle ważny dla krajowego rolnictwa i przetwórstwa. Warto dodać, że targi AGROMARSZ zostały objęte patronatem honorowym Ministra ds. Unii Europejskiej podczas prezydencji Polski w Radzie UE w 2025 roku, a także Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wojewody Wielkopolskiej i Marszałka Województwa Wielkopolskiego.

PRODUKTY Z PIERWSZEJ RĘKI

Duży tłum przyciągały stoiska w hali namiotowej, które należały do kół gospodyń wiejskich oraz producentów rolniczego handlu detalicznego. Przy organizacji tej części wydarzenia pomógł Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, partner tegorocznej edycji targów.

Odwiedzający mogli kupić świeże wyroby, regionalne przetwory i miody, a przy tym bezpośrednio porozmawiać z producentami na temat pochodzenia produktów. Niemalże wrażenie wzbudzały również pięknie udekorowane stoiska kół gospodyń wiejskich, gdzie panie serwowały własnoręcznie przygotowane jedzenie, od ciast po gorące dania.

NAJLEPSZE POTRAWY REGIONU

Dziesięć kół gospodyń wiejskich z czterech powiatów wzięło też udział w konkursie kulinarnym pod nazwą „Jajko w tradycji wielkopolskiej kuchni”. Potrawy z jajkiem w roli głównej skradły serca komisji, która stanęła przed trudną decyzją o wyłonieniu najlepszych dań.

Ostatecznie konkurs wygrało KGW Rusko za pasztet z dzika z jajkiem podany z konfiturą z żurawiny i odrobiną sosu chrzanowego. Przepis publikujemy na stronie 43. Na drugim miejscu uplasowało się KGW Wrotków (jajko w kaczym klopsie w galarecie z sosem jajecznym babci Heleny), a trzecią pozycję zajęło KGW Kościelna Wieś (wielkanocna karkówka z jajem, żurawiną i chrzanem). Jury przyznało również wyróżnienie dla KGW Maciejew (tatar jajeczny z marynowanym żółtkiem).

Do konkursu przystąpiły także: KGW Golina (jajka faszerowane), KGW Michałów Drugi (królewskie jajka faszerowane), KGW Przystajnia (przystań jajeczna), KGW Orpiszew (jajka zwane eklerami z kremem chrzanowym), KGW Kuchary (pasztet z jajek) i KGW Prokopów (bagietka z pastą jajeczną z makrelą i chrzanem).

Fundatorami nagród, a zarazem członkami komisji konkursowej byli przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu.

FOLKLOR NA SCENIE I NA STOISKACH

Podczas gdy w hali namiotowej trwał festiwal wielkopolskich smaków, na placu głównym targów uczestnicy mogli bawić się w rytm przebojów kapeli „Pleszewioki”. Trio panów wykonało swojskie szlagiery, które porwały widownię i stworzyły biesiadną atmosferę.

W innej części terenu odwiedzający mieli do dyspozycji stoiska rękodzielniczków z różnorodnym asortymentem, po części również wielkanocnym. Nie brakowało kolorowych zajaczków, malowideł na drewnie, ręcznie wyszywanych toreb czy folklorystycznych haftów.

Uczestnicy targów chętnie podziwiali wystawę nowoczesnych maszyn rolniczych, a także odwiedzali stoiska instytucji rolniczych, gdzie mogli porozmawiać z doradcami i specjalistami branżowymi. Jak co roku, furorę robił również kiermasz ogrodniczy z dziesiątkami drzewek, kwiatów oraz akcesoriów do domu i ogrodu.

PRZYKŁADY DOBRYCH PRAKTYK NA WSI

Hasło tegorocznej edycji wydarzenia brzmiało „Wielkopolska wieś przykładem zrównoważonego rozwoju”. Ten

motyw przyświecał panelowi dyskusyjnemu, podczas którego swoją działalność przedstawił pan Karol Janas z Blizanowa w powiecie kaliskim, właściciel rodzinnego gospodarstwa rolno-ogrodniczego ukierunkowanego na produkcję pomidorów. Mówił on m.in. o korzyściach z posiadania biogazowni oraz wpływie funduszy z Unii Europejskiej na unowocześnianie gospodarstwa.

Zrównoważony rozwój jest również podstawą funkcjonowania Lokalnych Grup Działania, co przedstawił prezes Stowarzyszenia „Wspólnie dla Przyszłości” i wójt gminy Czermin, Sławomir Spychaj. Grupy wspierają chociażby infrastrukturę społeczną, aktywizują mieszkańców i dbają o ochronę środowiska, wpływając tym samym na życie wiejskiej społeczności.

Uczestnicy panelu mogli również skorzystać z obecności Roberta Mikołajczaka, kierownika biura powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Pleszewie. Głównym tematem była obecnie trwająca kampania dopłat bezpośrednich. Rolnicy mieli możliwość dopytania o różne kwestie, w dużej mierze związane ze zmianami we wnioskach.

Część prezentacyjną w hali zwieńczył pokaz zawodowego piwowara, Piotra Szczepaniaka z wielkopolskiego, rzemieślniczego Browaru Nepomucen. Słuchacze mieli okazję poznać tajniki browarnictwa, które stanowi jedną z dziedzin produkcji roślinnej i rolnictwa.

TO NIE KONIEC IMPREZ W MARSZEWIE

Targi w Marszewie były bardzo udane, zarówno dla wystawców, jak i odwiedzających.

– Tegoroczna edycja potwierdziła, że nasze lokalne społeczności nie tylko pielęgnują tradycję, ale są również liderami nowoczesnych i odpowiedzialnych rozwiązań w rolnictwie i ogrodnictwie – podsumował wydarzenie komisarz targów, Darian Paszek. I dodał: – Ogromne zainteresowanie zwiedzających, bogata oferta wystawców oraz żywa wymiana wiedzy i doświadczeń pokazują, że AGROMARSZ to coś więcej niż tylko targi - to przestrzeń realnego dialogu, inspiracji i współpracy.

Kolejne wydarzenia w tym rejonie już wkrótce. Najpierw 15 czerwca odbędą się Marszewskie Dni Pola, z kolei 5 października zapraszamy na Jesienne Targi Rolno-Ogrodnicze AGROMARSZ. ■

WARTO ZAKŁADAĆ KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH

Okolo siedemset osób wzięło udział w pięciu spotkaniach z cyklu „Koła Gospodyń Wiejskich – lider swojej społeczności”. W niewiele ponad trzy tygodnie na przełomie marca i kwietnia dotarliśmy w różne rejony Wielkopolski z przekazem, że warto tworzyć tego typu organizacje, rejestrować je i korzystać ze wsparcia w działaniu na rzecz lokalnych społeczności.

PIOTR LEŚNIEWSKI | SEKCJA PROMOCJI I WYDAWNICTW

Pierwsza odsłona cyklu miała miejsce 18 marca w Sielinku. Następnie, 27 marca odbyło się spotkanie w Marszewie, a 2 kwietnia – w Widziszewie. Seria przyspieszyła i zakończyła się w tym tygodniu. Najpierw wykładami w Sławsku, gdzie 8 kwietnia padł rekord frekwencji – blisko 200 uczestników. Z kolei po dwóch kolejnych dniach, gościliśmy w eleganckich wnętrzach dawnego kina „Iskra” w Pile. Łącznie, w całym cyklu z tematyką działalności Kół Gospodyń Wiejskich zetknęło się około siedemset osób.

NOWE KOŁA JUŻ POWSTAJĄ

To duży sukces frekwencyjny wydarzenia „Koła Gospodyń Wiejskich – lider swojej społeczności”, którego inicjatorem była Justyna Winiarska, dyrektor Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. Celem było przede wszystkim zwiększenie liczby kół gospodyń wiejskich w Wielkopolsce, jak również zachęcenie już istniejących kół do rejestracji w strukturach Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

– Z całą pewnością mogę powiedzieć, że ten cykl spotkań informacyjnych był nie tylko potrzebny, ale wręcz niezbędny. Zarówno dla kół, które już wcześniej mogły, ale nie zarejestrowały się w ARiMR, jak i tych, które działały na

podstawie odrębnych przepisów i dopiero od 22 października 2024 roku mają możliwość rejestracji – mówi Aldona Jankowska, kierownik Działu Rozwoju Obszarów Wiejskich w WODR i dodaje: – Reakcja, z jaką spotkały się te wydarzenia, przerosła moje oczekiwania. Docierają do mnie liczne sygnały z terenu, że koordynatorzy powiatowi są już zapraszani na spotkania założycielskie. Aktywnie wspierają KGW w kompletowaniu dokumentów i prowadzą koło przez cały proces rejestracji. To pokazuje, jak bardzo potrzebne i oczekiwane były te spotkania.

RZECZ O BEZPIECZEŃSTWIE ŻYWNOŚCIOWYM

Każdy z mniej więcej dwugodzinnych zjazdów przebiegał według ustalonego schematu. Po uroczystym otwarciu odbywała się prelekcja na temat bezpieczeństwa żywnościowego, które jest jednym z kluczowych zagadnień polskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej. Cykl został zresztą objęty patronatem przewodnictwa naszego kraju w strukturach europejskich.

Prezentacja była przygotowana przez dyrektorkę Justynę Winiarską, która sama wygłosiła wykład w Sielinku. Na kolejnych spotkaniach temat przybliżali gościom Marta Kondraciuk i Patryk Chabasiński – oboje są specjalistami w Dziale Rozwoju Obszarów Wiejskich WODR.

WSZYSTKO O FUNKCJONOWANIU KGW

Głównym punktem programu każdorazowo było wystąpienie Aldony Jankowskiej, która wyjaśniała wszelkie kwestie związane z założeniem, funkcjonowaniem i finansowaniem kół gospodyń wiejskich. Część uczestników podkreślała, że to właśnie ten wykład ostatecznie przekonał ich do założenia i zarejestrowania koła.

Praktyczną wiedzę w można było jeszcze uzupełnić dzięki wystąpieniu Sebastiana Ławniczaka. Dyrektor Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Rozwoju Wsi w Sielinku, współorganizatora cyklu spotkań, sypał jak z rękawa przykładami konkursów, projektów i programów samorządowych, z których płyną pieniądze na inwestycje i bieżącą działalność KGW.

KOLOROWO I MUZYCZNIE

– To, co najmocniej poruszyło uczestników i mnie osobiście to wystąpienia przedstawicieli już zarejestrowanych KGW. Ich historie, pełne emocji, ale i dumy, to prawdziwe źródło inspiracji. Opowiadały o pierwszych krokach, o trudnościach i wątpliwościach, ale przede wszystkim o satysfakcji i poczuciu sensu, jakie daje zarejestrowane, samodzielnie i niezależnie działające koła. Wszystkie mówiły wprost – warto było się zarejestrować. A niektóre z nich dodawały, że dziś, z perspektywy czasu, żałują, że zwlekały z tą decyzją. To wystarczyło, żeby przekonać nieprzekonanych – podkreśla Aldona Jankowska.

Faktycznie, wyjścia na scenę pań z kół gospodyń wiejskich dodawały kolorytu i uroku spotkaniom. Były to ubrane w stroje nawiązujące do motywów ludowych członkinie KGW z Cichej Góry, Kowalewa, Kokorzyna, Sławska i Wysokiej Małej. Dwie ostatnie grupy zaskoczyły publiczność krótkimi występami wokalnymi.

Atrakcje muzyczne należały do stałych punktów każdego ze spotkań. Były mini-koncerty młodych wielkopolskich artystów: Natalii Ludwiczak, Darii Wojciechowskiej, Magdaleny Janickiej i Artura Pacaka.

KOŁA NIE TYLKO DLA PAŃ

To, co właściwie wybrzmiewało podczas każdego spotkania „Koła Gospodyń Wiejskich – lider swojej społeczności” to fakt, że do kół należą też mężczyźni. – Wbrew nazwie koła gospodyń wiejskich to nie są instytucje tylko dla kobiet. Widzimy panów, mężów, dziadków, którzy również funkcjonują takich kołach i są w nich potrzebni – mówi Magdalena Podobińska-Wyrwantowicz, główny specjalista ds. rozwoju obszarów wiejskich WODR, i dodaje: – Jeśli chodzi o działalność koła,

to moim zdaniem wszystko zaczyna się od lidera, który poprowadzi tę grupę i który będzie umiał też zmobilizować te panie, ale też i panów do wspólnych działań na rzecz swojej wioski, przyczyniając się w ten sposób do rozwoju obszarów wiejskich.

POTRZEBA ROZMOWY

– Jestem bardzo zadowolona z tych spotkań. Już na etapie organizacji wiedzieliśmy, że zainteresowanie będzie duże. Do ostatniego dnia przybywały kolejne osoby, a my martwiliśmy się o to, czy wystarczy miejsc. To pokazuje, jak wielka jest potrzeba rozmowy, bezpośredniego kontaktu, uzyskania odpowiedzi na pytania, rozwiania wątpliwości, wymiany doświadczeń. Żadna ulotka ani informator nie zastąpi spotkania twarzą w twarz – uważa Aldona Jankowska. – To doświadczenie utwierdziło mnie w przekonaniu, że takie działania mają sens. Warto było dla tych uśmiechów, dla podjętych decyzji o rejestracji swojego koła, dla pozytywnej energii, która towarzyszyła nam wszystkim. Każde nowe KGW to nie tylko formalność w rejestrze – to nowe inicjatywy, wydarzenia, współpraca, satysfakcja i realny wpływ na życie lokalnej społeczności. I właśnie o to chodziło. ■

z Kalendarza Rolniczego dodatku do „Poradnika Gospodarskiego” z 1905 roku

Przypomnienia na Maj

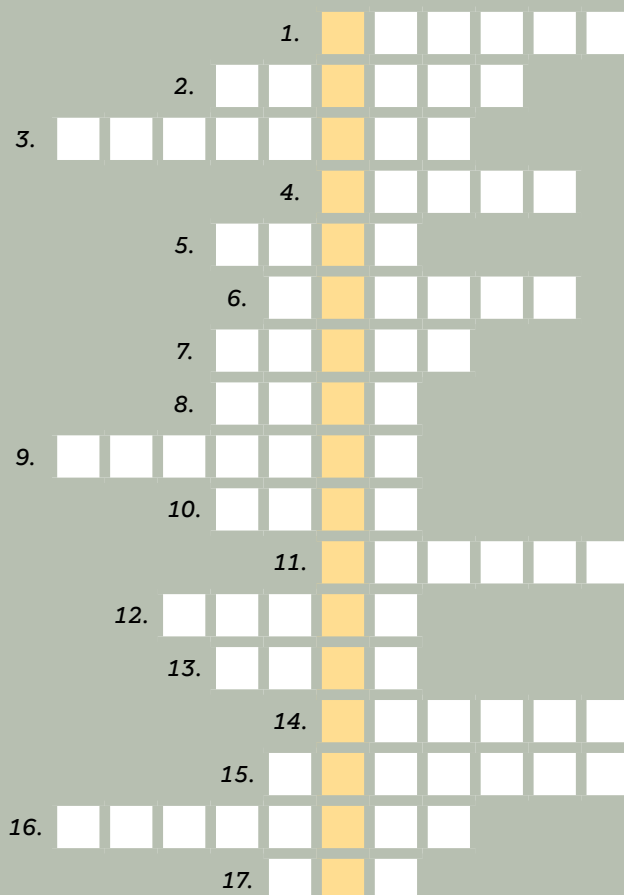
Tępic chrabąszcze. Ukończyć jak najprędzej sadzenie okopowizn. Buraki cukrowe najpóźniej na 8-go zasiane być powinny. Siew roślin na zielony nawóz (łubin), siew roślin na zieloną paszę. Około 10-go siew kukurydzy, po 15-tym siew prosa. Pszenicę bujną wałować gładkim wałem, by nie wyległa. Flancowanie rozsady kapuścianej i wysadków buraków pastewnych. Pomyśleć o wapnowaniu ugorów, marglowaniu, drenowaniu pól. Przysposobić pralnię dla owiec.

Świniom szczepić przeciw czerwonce limfę Lorenza lub Susserinę. Szczepić »Serum« przeciw »zarazie świń«.

KĄCIK ROZRYWKI

*Zapraszamy do kącika rozrywki, rozwiązań w następnym numerze.
Życzymy dobrej zabawy!*

PATRYK CHABASIŃSKI | DZIAŁ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Maszyna włókiennicza lub ręczny warsztat tkacki do wytwarzania tkanin.
2. Wysoki krzew z rodziny różowatych o owocach podobnych do jagód.
3. Niewielki budynek służący utrzymywaniu gołębi.
4. Komora w kształcie walca do przechowywania zboża.
5. Gatunek zboża, z którego ziarna otrzymuje się mąkę i spirytus.
6. Przeznaczone do palenia, wysuszone i zwinięte w rurkę liście tytoniu.
7. Srebrzystobiały metal o dużej wytrzymałości, wykorzystywany w przemyśle zbrojeniowym lub największy księżyc Saturna.
8. Maszyna rolnicza służąca do orania.
9. Położony na Słowacji, najwyższy szczyt w Tatrach.
10. Znoszone przez kury.
11. Stolica Algierii.
12. Suche łodygi zbóż pozostałe po omłocie.
13. Łańcuch górski w Rosji, będący umowną granicą pomiędzy Europą, a Azją.
14. Przepływająca przez Chiny najdłuższa azjatycka rzeka.
15. Roślina z rodziny wrzosowatych dająca małe, ciemne owoce.
16. Państwo europejskie ze stolicą w Kiszyniowie.
17. Samiec kozy domowej.

Rozwiązanie krzyżówki z kwietnia: Śmigus Dyngus.

Podczas Wiosennych Targów Rolno-Ogrodniczych AGROMARSZ odbył się konkurs kulinarny pod nazwą „Jajko w tradycji wielkopolskiej kuchni”. Na łamach „Poradnika Gospodarskiego” prezentujemy zwycięski przepis Koła Gospodyń Wiejskich Rusko na „Pasztet z dzika z jajkiem podany z konfiturą z żurawiny i odrobiną sosu chrzanowego”.

PASZTET Z DZIKA Z JAJKIEM

SKŁADNIKI:

500 g mięsa z szynki z dzika

6 jajek

530 g wątróbki drobiowej

500 ml wody

warzywa jak do rosółu
(2 marchewki, kawałek selera,
por, 2 pietruszki)

3 liście laurowe

bułka tarta

pieprz, sól

PRZYGOTOWANIE:

Mięso z dzika pokrojone w kostkę zalewamy wodą, dodajemy obrane warzywa i przyprawy i gotujemy na małym ogniu około 90 minut. Następnie do garnka dokładamy wątróbkę i gotujemy jeszcze około 20 minut. Odcedzamy mięso i dokładnie mielimy na średnim sitku, ewentualnie dolewając wywaru. Do zmielonego wywaru wbijamy dwa jajka, bułkę tartą i doprawiamy do smaku. Pozostałe 4 jajka gotujemy na twardo. Bierzymy formę do pieczenia tzw. „keksówkę”, smarujemy tłuszczem i obsypujemy tartą bułką. Wykładamy połowę farszu, na którym układamy ugotowane jajka i przykrywamy resztą mięsa. Formę wkładamy do piekarnika nagrzanego do 180°C i pieczemy około 90 minut. Wystudzony pasztet podajemy z żurawiną i odrobiną sosu chrzanowego. Smacznego! ■

JAK DOŁĄCZYĆ DO SYSTEMU CERTYFIKACJI?

INTEGROWANA PRODUKCJA
**INTEGROWANA
PRODUKCJA ROŚLIN**
KROK PO KROKU

1.DATA ZGŁOSZENIA

30 dni przed siewem albo sadzeniem roślin,
albo - w przypadku roślin wieloletnich do dnia
1 marca każdego roku.

2.FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY (ON-LINE)

Wypełnij formularz na izgloszenie.pl, wydrukuj,
podpisz i odeślij na adres mailowy
ip@gwarancja.pro

Ważne: na dzień zgłoszenia należy posiadać
ważne szkolenie w zakresie IPR.

3.KONTROLA

Polega głównie na weryfikacji wymagań z list
kontrolnych, zawartych w metodykach IP.

4.WNIOSK O WYDANIE CERTYFIKATU

Wypełnij formularz na iwniosek.pl, wydrukuj,
podpisz i odeślij do biura naszej jednostki
lub na adres mailowy ip@gwarancja.pro

Ważne: wniosek należy wypełnić w trakcie
lub po zbiorach. Certyfikat zostaje wydany
po pozytywnym zakończeniu kontroli
oraz przesłaniu dokumentu.

5.KONTYNUOWANIE CERTYFIKACJI

W przypadku chęci kontynuowania certyfikacji
w kolejnym roku, przejdź do punktu 1.

Więcej informacji na iprcert.pl

PL-EKO-01

ROLNICTWO EKOLOGICZNE KROK PO KROKU

1.ZAPOZNANIE Z WYMAGANIAMI

Certyfikacja odbywa się zgodnie z Rozporządzeniem
(UE) 2018/848.

2.FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY (ON-LINE)

Wypełnij formularz na ezgloszenie.pl, po jego
wypełnieniu, wygenerowany plik należy podpisać
elektronicznie i wysłać na adres mailowy
dokumentacja@ekogwarancja.pl lub w razie braku
takiej możliwości - wydrukować, podpisać i przesłać
do biura naszej jednostki.

3.KONTROLA

Sprawdza zgodność z wymogami dotyczącymi
certyfikacji, m.in. poprzez wizytację Podmiotu
zgłoszonego do certyfikacji.

4.DECYZJA WS. WYDANIA CERTYFIKATU

Przed wydaniem decyzji, dokonywany jest przegląd
dokumentacji pokontrolnej. Certyfikat wydawany
jest po potwierdzeniu zgodności, a następnie zostaje
umieszczony w europejskiej bazie certyfikatów
pod adresem ecertyfikaty.eu

5.NADZÓR NAD CERTYFIKATEM

Obejmuje kontrole coroczne, niezapowiedziane,
pobieranie próbek oraz analizę informacji uzyskanych
od Podmiotu zgłoszonego do certyfikacji.

Więcej informacji na ekogwarancja.pl

CERTYFIKACJA INTEGROWANEJ PRODUKCJI ROŚLIN:

+48 881 181 181

ip@gwarancja.pro

www.iprcert.pl

ul. Nałęczowska 1, 21-008 Dąbrowica

CERTYFIKACJA ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO:

+48 22 290 89 00

dokumentacja@ekogwarancja.pl

www.ekogwarancja.pl

ul. Nałęczowska 1, 21-008 Dąbrowica